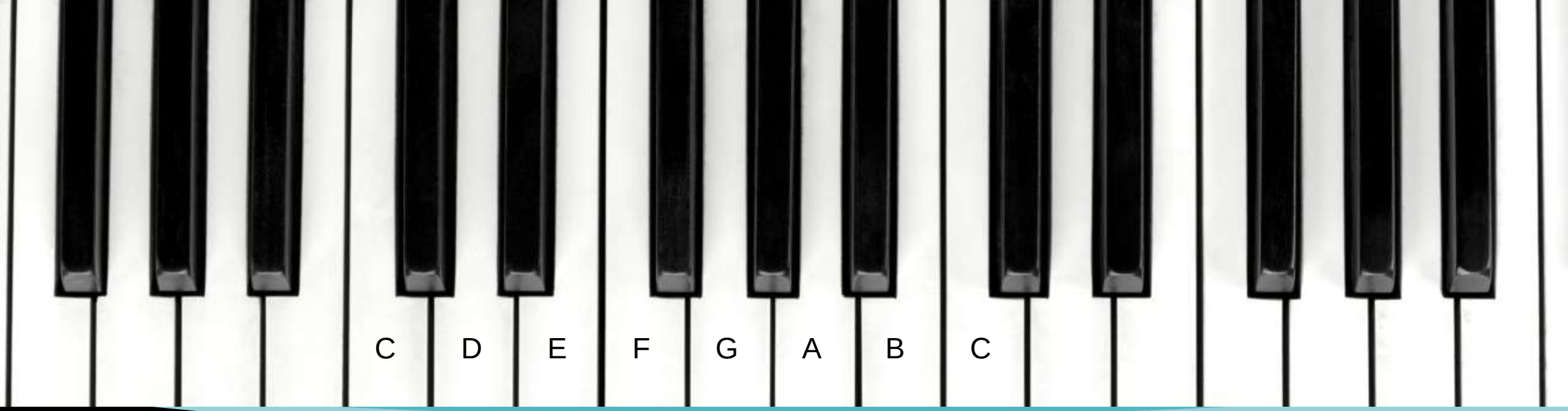

Muziektheorie

Wat je echt moet weten voor je kunt gaan spelen…

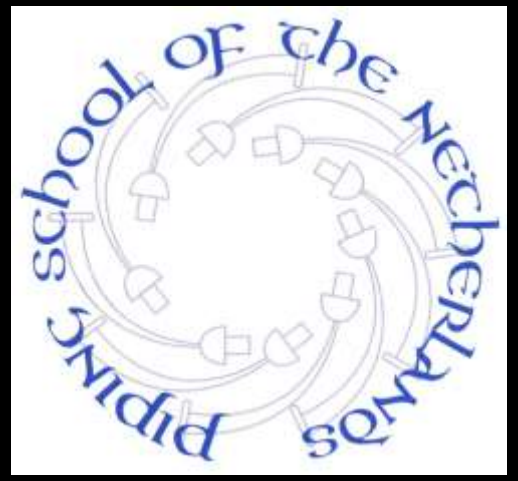

…op de Great Highland Bagpipe

Muziekschrift,
Time, Maatsoorten, Accent en Ritme, Muzikale uitvoering,
Opschrijven van tunes, Productie van geluid,
Instrument en Onderhoud.

Of op de Snare-, Bass- of Tenor-Drums!

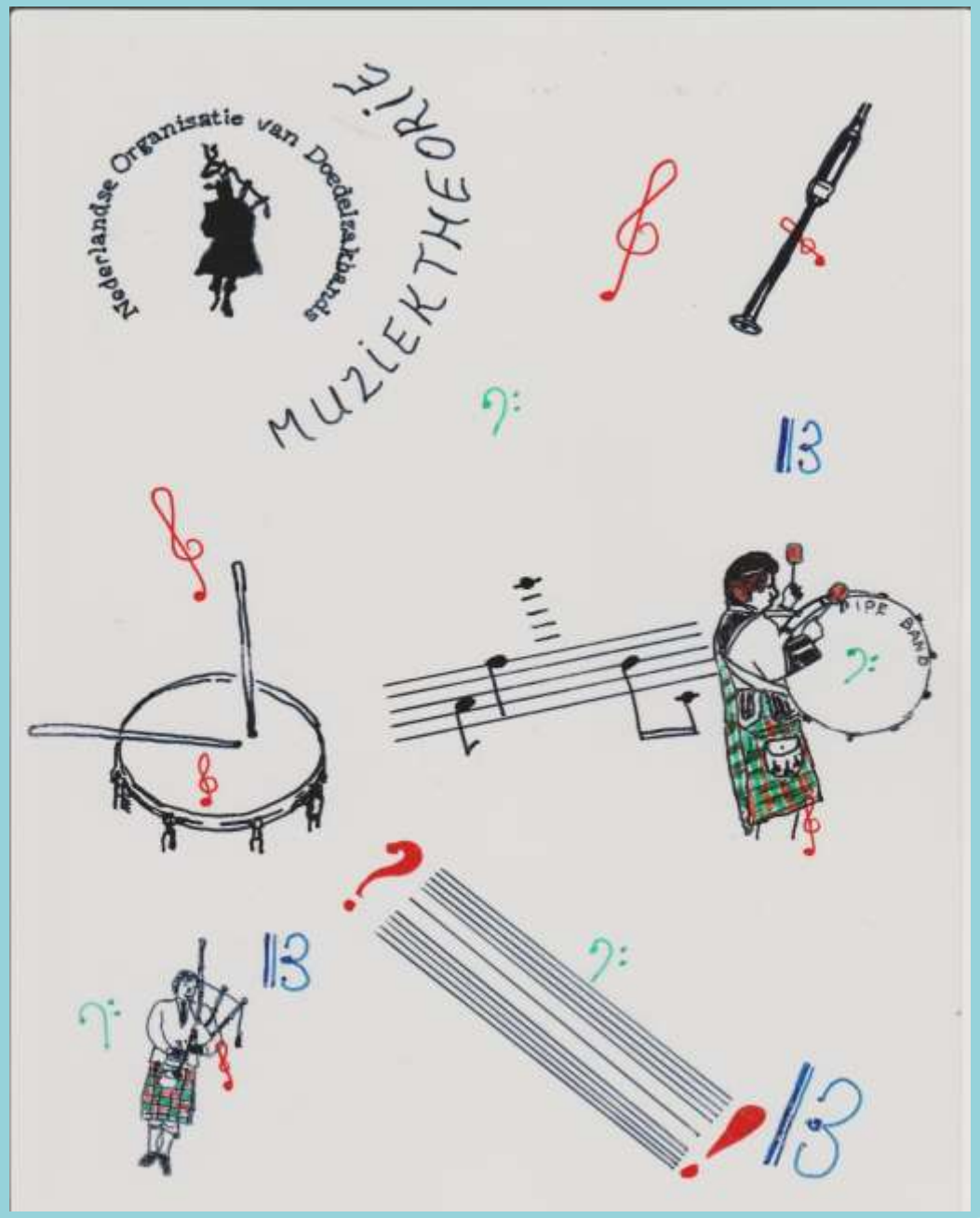

Inhoudsopgave

Muziekschrift **6 -12**
toonhoogte
notenbalken
noten
nootlengte
rusten
noten en rusten verlengen

Muziekslеutels: G, F, C **13-16**
great staff, hulplijntjes
sound compass van pipe band
noten op de chanter

Muziekstuk **17-18**
delen, maten, beats, maatstrepen
dubbele maatstrepen, herhalingsteken

Doedelzakmuziek en zijn componenten **19-20**
Muziek voor drummers **21-22**
Muziek voor de pipe band **23**

Pulse in gesproken tekst **24-25**
phrases, leestekens

Maatsoorten **26-33**
Simple Time, Compound Time
voorbeelden in noten, overzicht
beats onderverdelen
tellen in Simple en Compound Time
beats in Simple Time , correct opschrijven
beats in Compound Time, correct opschrijven

Accent en Ritme **34-37**
simple simon
my tea is nearly ready
slaap kindje slaap
zie ginds komt de stoomboot
twee emmertjes water halen
humpty dumpty sat on a wall

Vervolg inhoudsopgave

Tune voorbeelden in Simple Time: **38-41**
High Road to Gairloch
Green Hills of Tyrol
Scotland the Brave
Tune voorbeelden in Compound Time: **42-45**
Leaving Port Askaig
Battle of The Somme
Dugald Gillespie

Samengestelde maatsoorten **46-47**
Cullen Bay

Onregelmatige groepen **48-49**
oefening onregelmatige groepen

Muzikale uitvoering **50-51**

Opschrijven Tunes uit je hoofd **52-53**

Oefeningen:

oefening maatsoorten **54**

Monotone oefeningen **55-56**

Muziekschrift

- Om een geluid te kunnen opschrijven willen we weten:
- **- hoe hoog of hoe laag dat geluid is: TOONHOOGTE**
- **- hoe lang dat geluid duurt: NOOTLENGTE**
- Om aan te geven hoe hoog of laag een geluid is maken we gebruik van een notenbalk.

- **NOTENBALK: 5 horizontale en aan elkaar evenwijdig lopende lijnen, met 4 tussenruimten.**

Verschillende notenbalken…

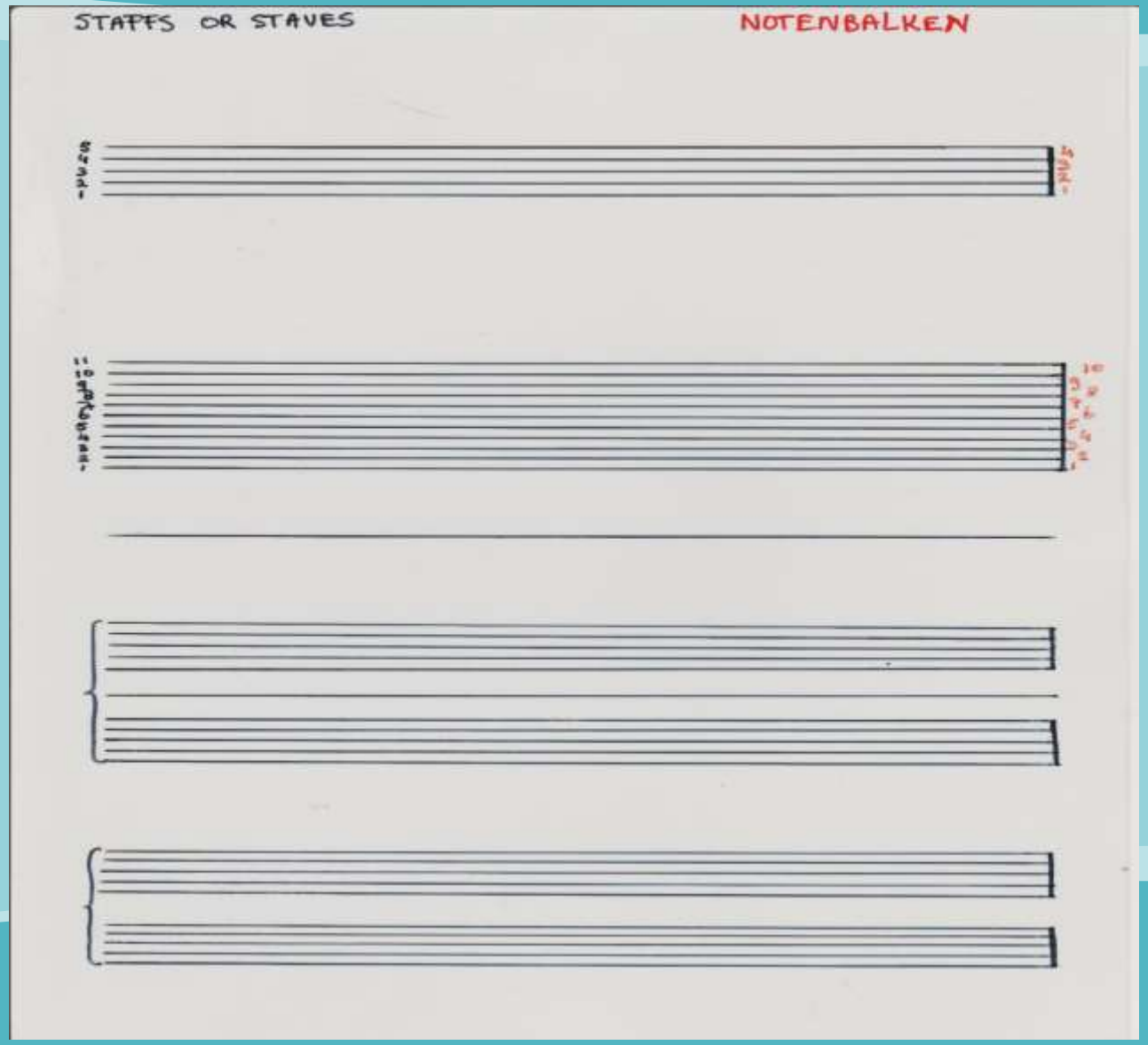

Enkelvoudige notenbalk

Dubbele notenbalk met 11 lijnen

Dubbele notenbalk met 2 x 5 lijnen en een middellijn: midden C lijn.

Vaak wordt de midden C lijn weggelaten.

Toonhoogte

Op deze notenbalk kunnen we nu NOTEN plaatsen.

Noten zijn bolletjes, al dan niet met stok en / of vlag. Zij staan op of tussen de lijnen van de notenbalk en geven daar de hoogte van het geluid aan. Hoe hoger de noot op de notenbalk, hoe hoger het geluid.

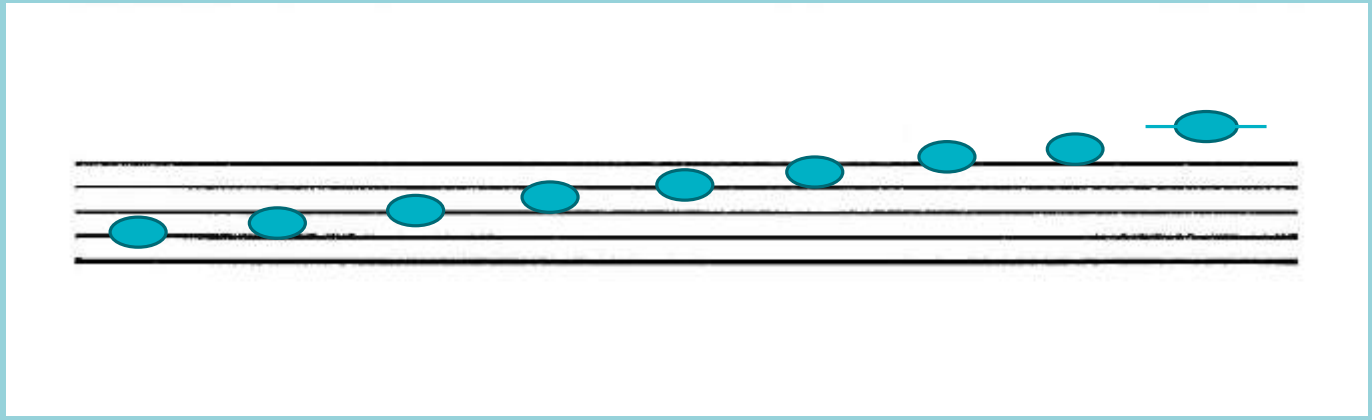

TOONLADDER: opeenvolging van geluiden in een alfabetische volgorde met gebruikmaking van de letters A –G, die steeds herhaald worden.

Als noten boven of onder het bereik van de notenbalk komen, maken we gebruik van een of meer hulplijntjes.

Nootlengte en nootwaardetabel

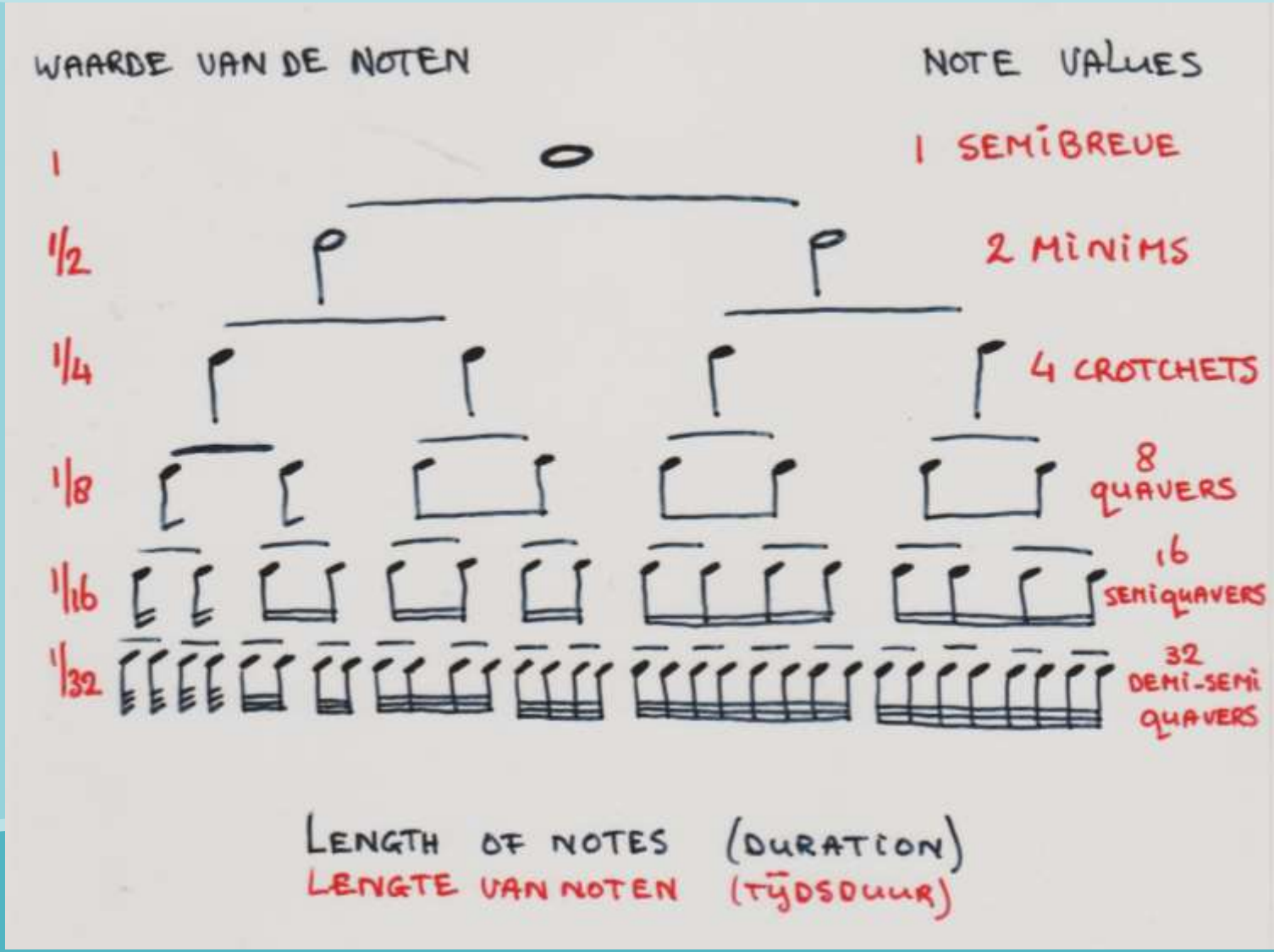

De vorm van de noot geeft zijn **relatieve** lengte aan ten opzichte van andere noten.

Voorbeeld:
Kwart noot 1 tel
Achtste noot ½ tel
Zestiende noot ¼ tel.

Kwart noot 2 tellen
Achtste noot 1 tel,
Zestiende noot ½ tel.

Doe wat je makkelijk vindt.
Kijk welke noten in de muziek het meest voorkomen.
Geef die 1 tel.

Rusten en verlengen van noten en rusten

Een Rust is een moment stilte in de muziek. Rusten hebben dezelfde waarden als de noten.

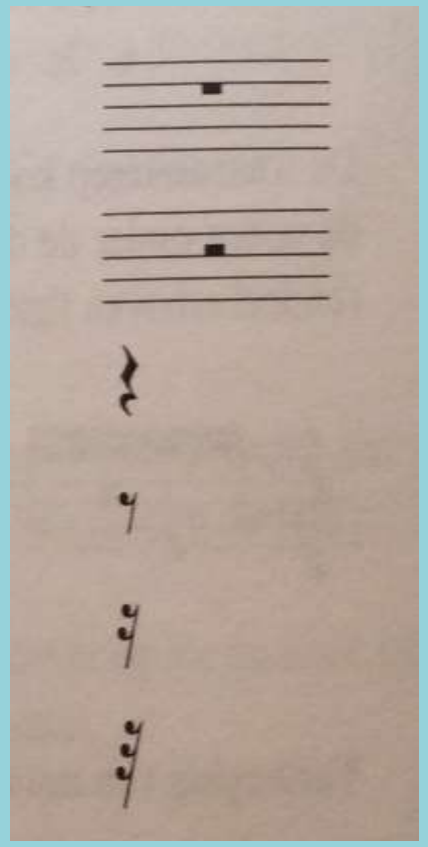

Hele rust

Halve rust

Kwart rust

Achtste rust

Zestiende rust

Tweeëndertigste rust

We kunnen noten verlengen door:

1. een punt te plaatsen achter de noot. Dit verlengt de noot met de helft van zijn waarde.
2. een boogje te plaatsen naar een volgende noot van dezelfde toonhoogte. De waarden worden bij elkaar opgeteld.
3. een pauzeteken. Je mag de noot naar believen langer aanhouden.

We kunnen rusten verlengen door:
het plaatsen van punten.

Het is ook mogelijk om twee punten achter een noot of rust te zetten.

De tweede punt verlengt de voorgaande punt opnieuw met de helft van zijn waarde.

Effect van punten en vlaggen in Simple Time

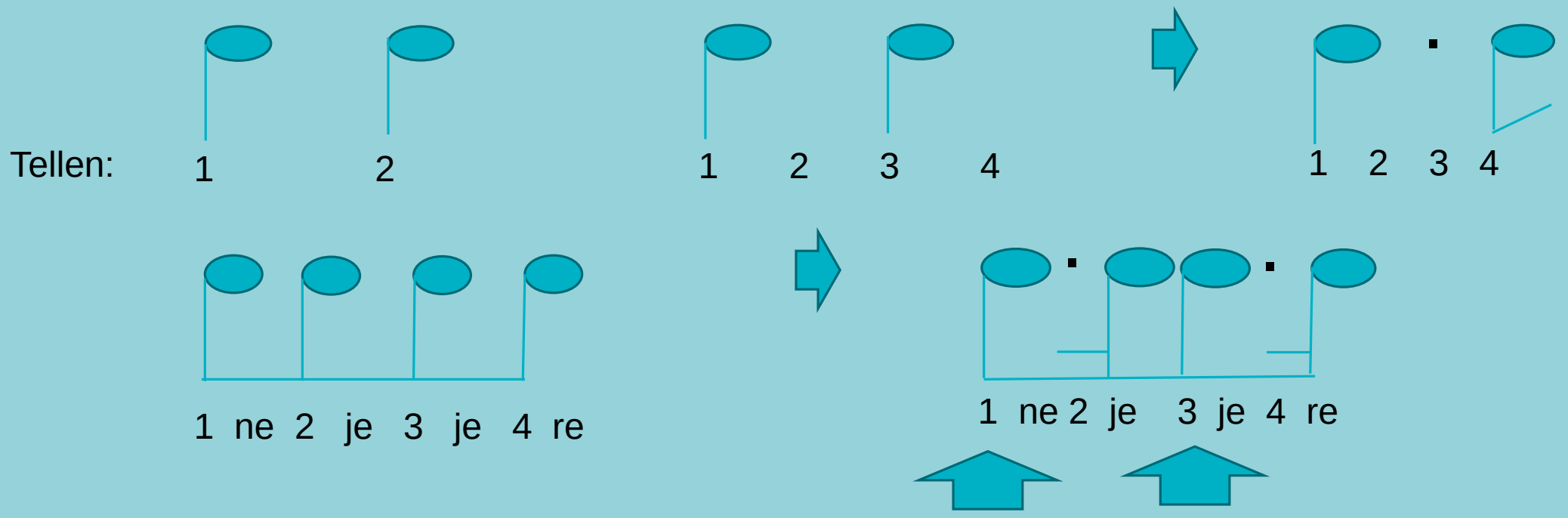

Muziek: Tip: zing/ denk **‘Lang en Lang en’** bij deze beats. Je merkt het dan meteen als je een noot niet lang genoeg aanhoudt.

Gelijke noten kun je vergelijken met normaal lopen.

Punten en vlaggen spelen lijkt op huppelen.

Effect van punten en vlaggen in Compound Time

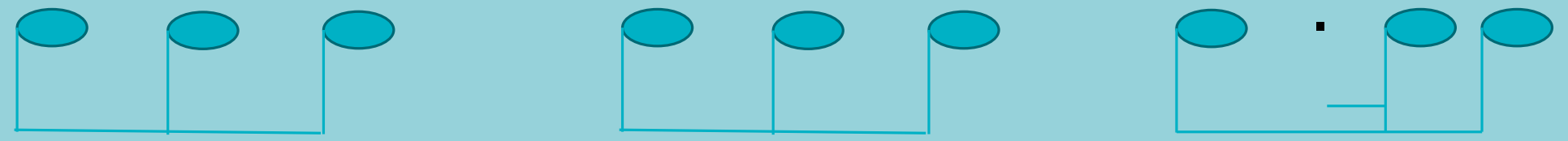

Tellen: 1 2 3 of 1 2 3 4 5 6 1 2 3 4 5 6

3 tellen 1 tel 2 tellen

Muziek:

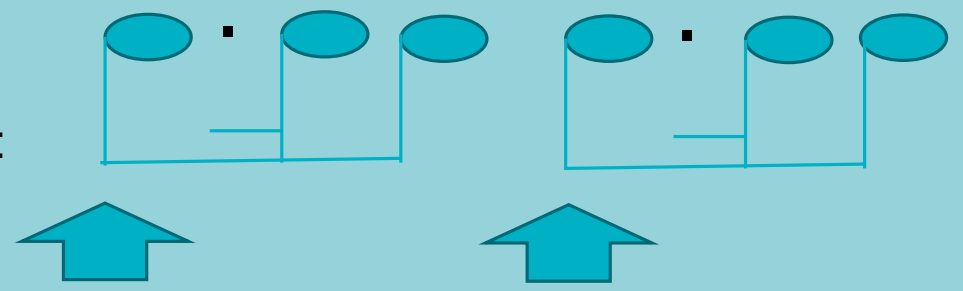

Realiseer je de relatieve nootlengte 3 :1 : 2

Tip: zing / denk **‘Lang 2 3’ ‘Lang 2 3’** bij deze beats!

De eerste noot is dus niet ‘ietsje’ langer maar 3x zo lang als de volgende noot!

Muzieksleutel

Teken dat het toonhoogtebereik van de notenbalk aangeeft.

Er zijn er drie: de G, F en C sleutel

G sleutel voor hoge toonbereik

Doedelzakken en Snare Drums

F sleutel voor lage toonbereik

Bass en Tenor Drums

C sleutel voor het midden bereik.

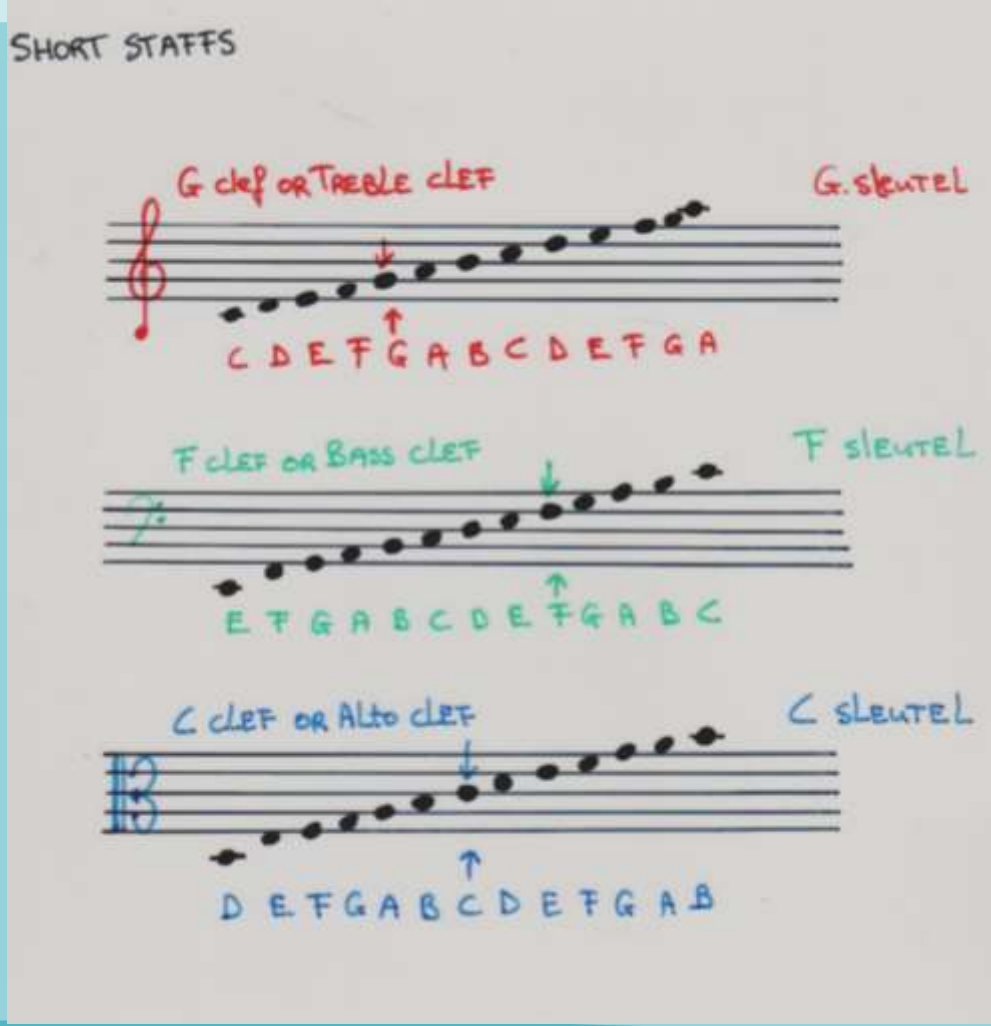

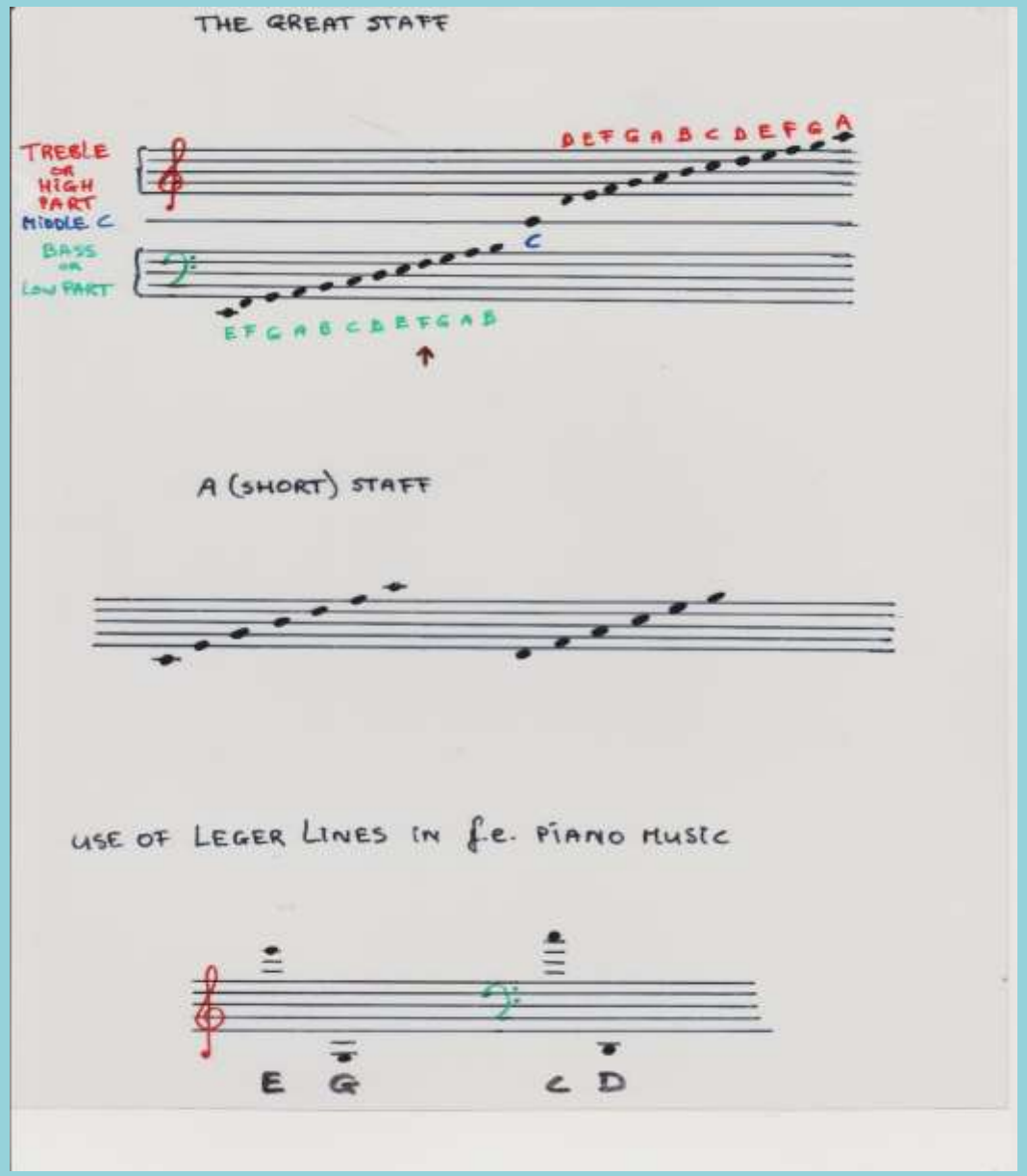

De samengestelde notenbalk met G en F sleutel geeft het totale bereik van de menselijke stem aan. Deze notenbalk wordt gebruikt voor b.v. de piano waarbij de C op de middellijn de sleutelgat C is.

Een enkelvoudige notenbalk heeft een muzieksleutel nodig aan het begin. Zonder die muzieksleutel kun je kun je de noten geen naam geven.

Het gebruik van hulplijntjes komt veel voor bij andere instrumenten. Bij de doedelzak, met maar 9 tonen, gebruiken we alleen een hulplijntje bij de hoge A.

Toonbereik van alle instrumenten in een Pipe Band

De pipes zitten in het bereik van de G sleutel met een octaaf van lage A naar hoge A.
De tenor drone en -drum een octaaf onder lage A (C sleutel).
De bass drone en -drum twee octaven onder lage A (F sleutel).
Snare drums zitten met hun sound eveneens in het bereik van de G sleutel.

Toonbereik en noten op de doedelzak

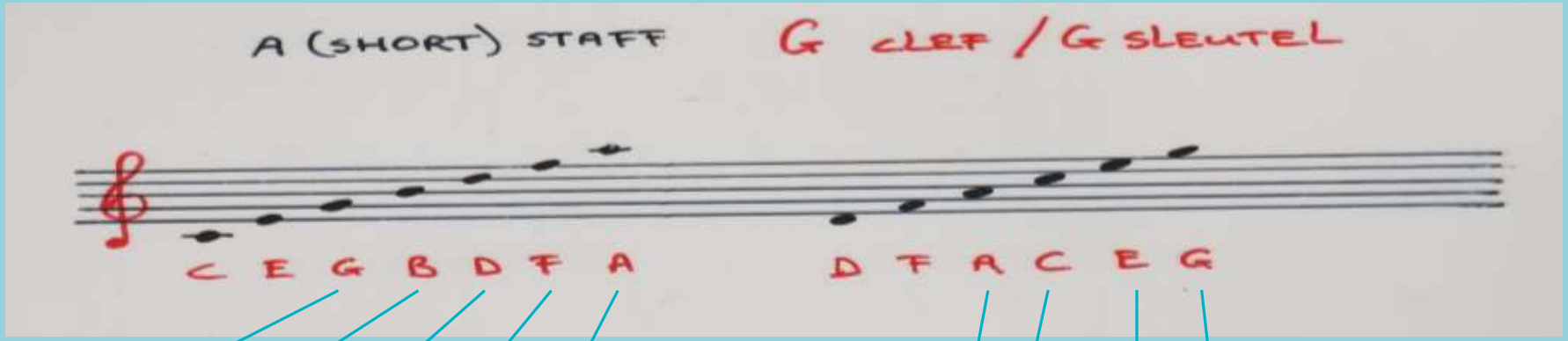

Grizzly Bears Don't Fear Anything

Ezelsbruggetje voor **noten op de lijnen** in het bereik van de pipes.

All Cows Eat Grass

Ezelsbruggetje voor de **noten tussen de lijnen** in het bereik van de pipes.

9 noten

Een **interval** is een afstand tussen twee tonen: beide tonen worden geteld.
A naar B: interval van 2, A naar C: interval van 3, A naar D: interval van 4,
A naar A: interval van 8. Een bijzonder interval ➡ **een Octaaf.**
Op de pipes: A naar A plus lage G of G naar G plus hoge A.

Wat kom je tegen in een muziekstuk…

Naam

Componist

Soort muziek

Muzieksleutel

Maatsoort
Deze geeft het aantal beats per maat aan en de waarde van de totale beat: **2 beats elk met de waarde van een kwart noot.**

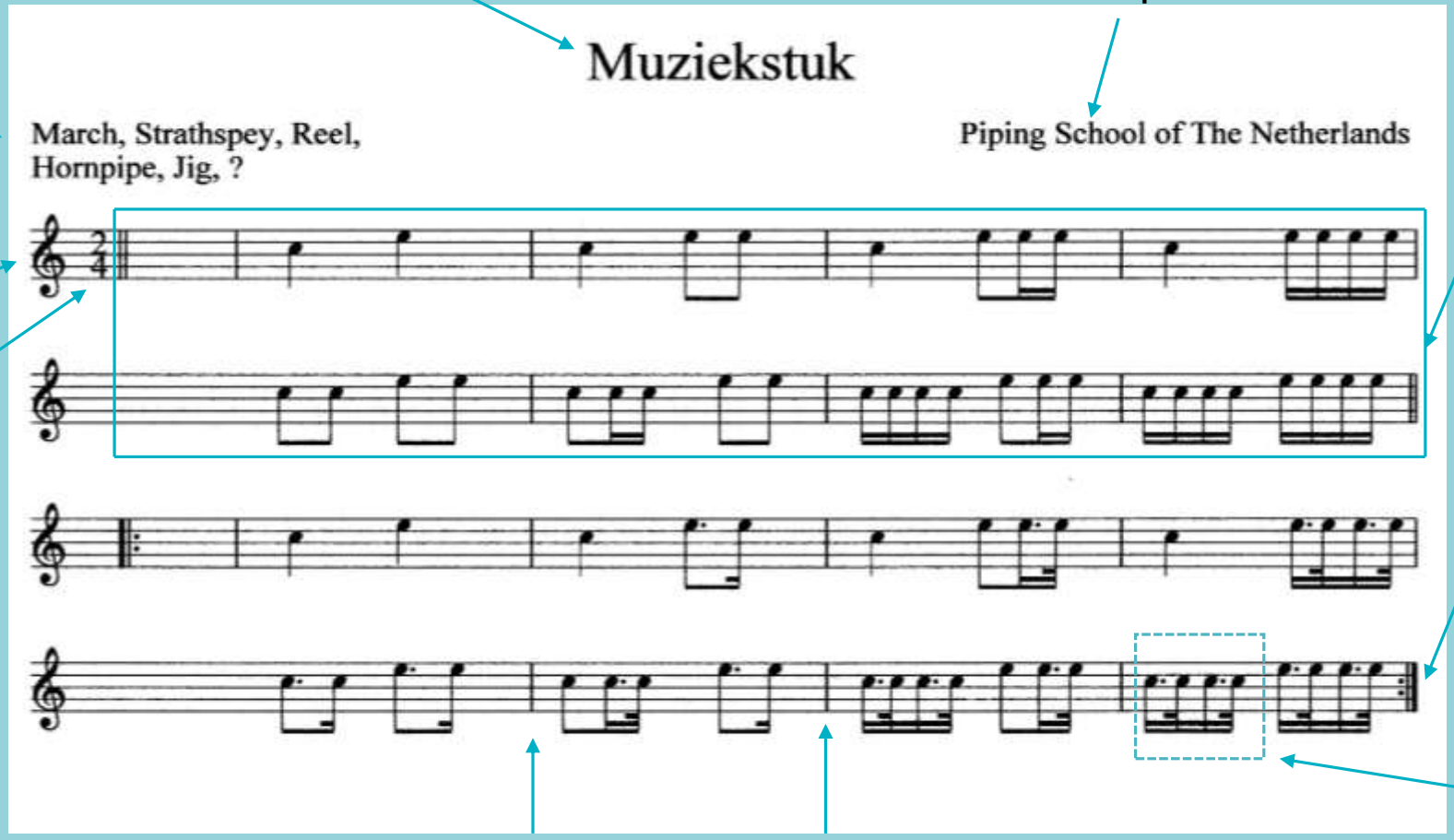

Delen
aangegeven door **dubbele maatstrepen** aan begin en eind van het deel**.**

Dubbele maatstrepen met punten
aan begin en eind van een deel geven aan dat het deel herhaald moet worden.

Beats kleinere porties muziek binnen een maat.

Maatstrepen die de muziek in porties van gelijke lengte verdelen: de **Maten**.

Muziekstuk, delen, maten, beats…

Een **Muziekstuk** bestaat uit een aantal delen. In kleine tunes zijn dat er vaak 2.
Grote competitietype tunes kunnen 4 – 8 delen hebben.
Een **Deel** bestaat uit 2 balken met elk 4 maten.
Een **Maat** bevat een aantal passen of **Beats**: meestal 2, 3 of 4 beats.

Soorten doedelzakmuziek:

1. **Ceol Mor of Piobaireachd,** de klassieke doedelzakmuziek. Tunes die tussen 5 en 25 minuten kunnen duren. Basis is de Ground, het grondthema waarop variaties volgen.
2. **Ceol Beag of Light Music**
   - 2a Slow Airs of Slow Marches, langzame muziek.
   - 2b Marches, tunes waarop gelopen kan en moet worden. 2/4 ,3/4, 4/4, 6/8, 9/8, 12/8
   - 2c Strathspeys, dansmuziek met 4 beats per maat, 4/4
   - 2c Reels, dansmuziek, sneller en meestal 2 beats per maat, 2/2
   - 2d Hornpipes, dansmuziek, pittig en 2 beats per maat. 2/4
   - 2e Jigs, dansmuziek, 6/8, 9/8 of 12/8

Een groot scala aan mogelijkheden om mooie muziek te maken: probeer elke soort!

Doedelzakmuziek

Doedelzakmuziek is **Legato muziek**. Het instrument stopt niet en je kunt geen korte, aparte noten maken (**staccato**). In onze muziek vinden we naast de gewone noten daarom ook een groot aantal versieringen: Gracenoten.

Enkele Gracenoten gebruiken we om:

-noten van elkaar te scheiden b.v A A A spelen kan alleen met gebruikmaking van deze gracenoten.

-noten te benadrukken, klemtoon te geven. (Een beetje harder blazen is niet toegestaan)

Doublings bestaan uit 2 of meer gracenoten en zij geven nog meer extra nadruk aan een noot.

Grips, Taorluaths en Crunluaths hebben veel lage G en A gracenoten die duidelijk hoorbaar moeten zijn.

De Throw on D is ook een uitgebreidere versieringen die veel voorkomt. Ook hier lage G!

Gracenoten, Doublings, Grips, Taorluaths en Crunluaths worden niet meegeteld in de nootwaarden van de melodienoten. Ze nemen als het ware geen tijd in beslag.

De muziek voor de pipers ziet er zo uit…

Enkele Gracenoten

Doublings

Throw on D

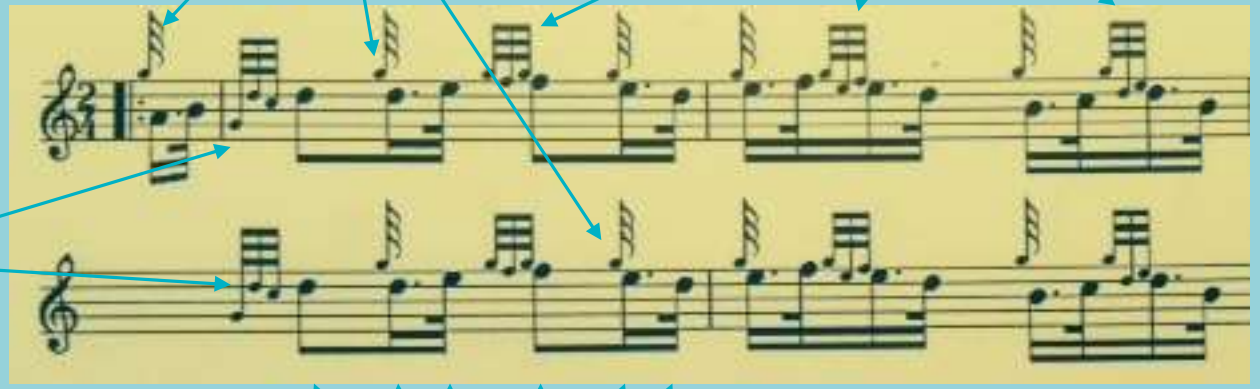

Melodie noten

Muziek voor drummers

Ook in drummuziek komen we naast de hoofdnoten nog andere dingen tegen:

Roffelteken: dit bestaat uit 2 of 3 dwarslijntjes door de stok van de noot.
2 bij 1/8 noten of korter, 3 bij kwartnoten. Een boog verbindt de eerste en laatste noot van de roffel.

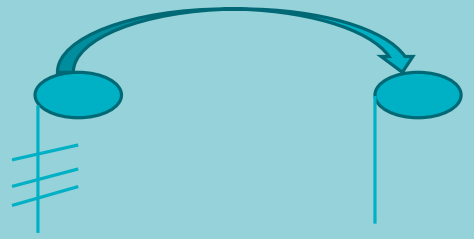

Vlamslagen: een korte tik voor de hoofdnoot

Drag: twee korte tikken voor de hoofdnoot

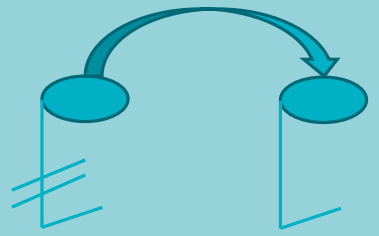

Vierslag (four stroke rough): drie tikken voor de hoofdnoot. (4 in totaal)

Accenten: een > boven de noot.

Ook in drum muziek worden de versieringen niet meegerekend bij de nootwaarde / nootlengte.

Dit is muziek voor de drummers…

Drumscores worden op een enkele lijn geschreven: R hand boven de lijn, L hand onder de lijn.

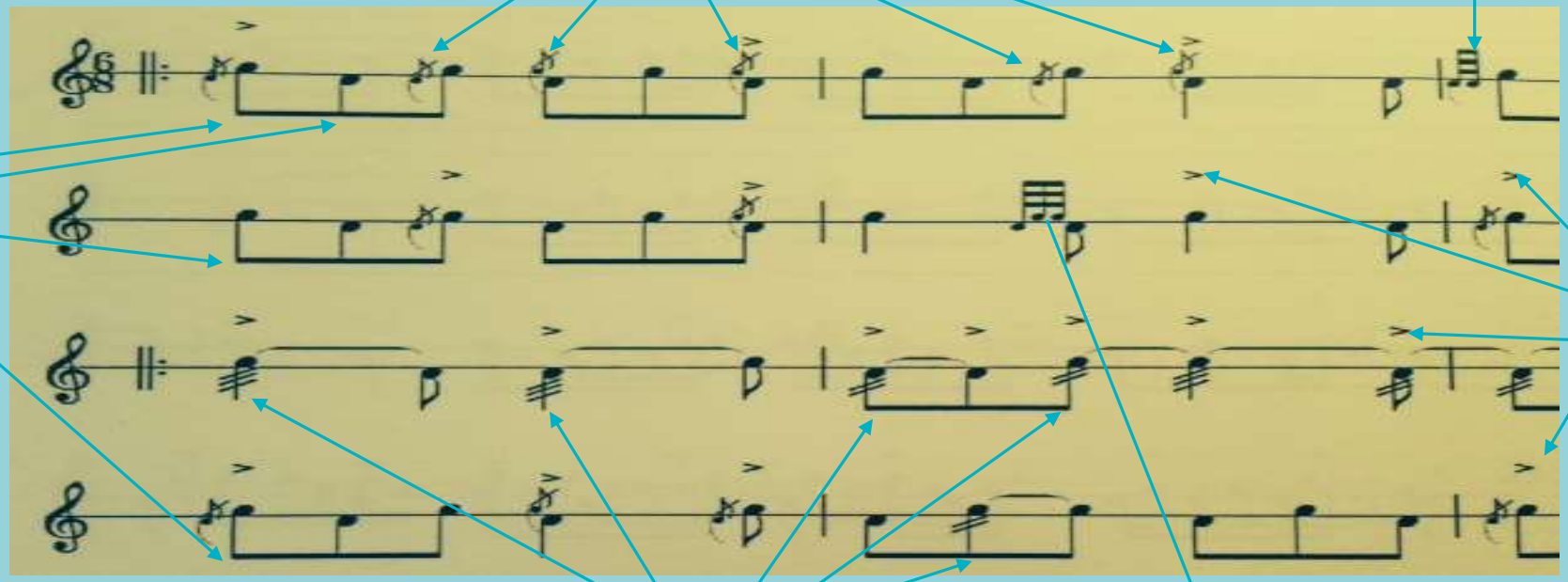

Dit is een Full Score voor de hele Pipe Band…

Pipers
Snares
Tenors
Bass

De accolade geeft aan dat de notenbalken bij elkaar horen en dat de muziek gelijktijdig gespeeld moet worden.

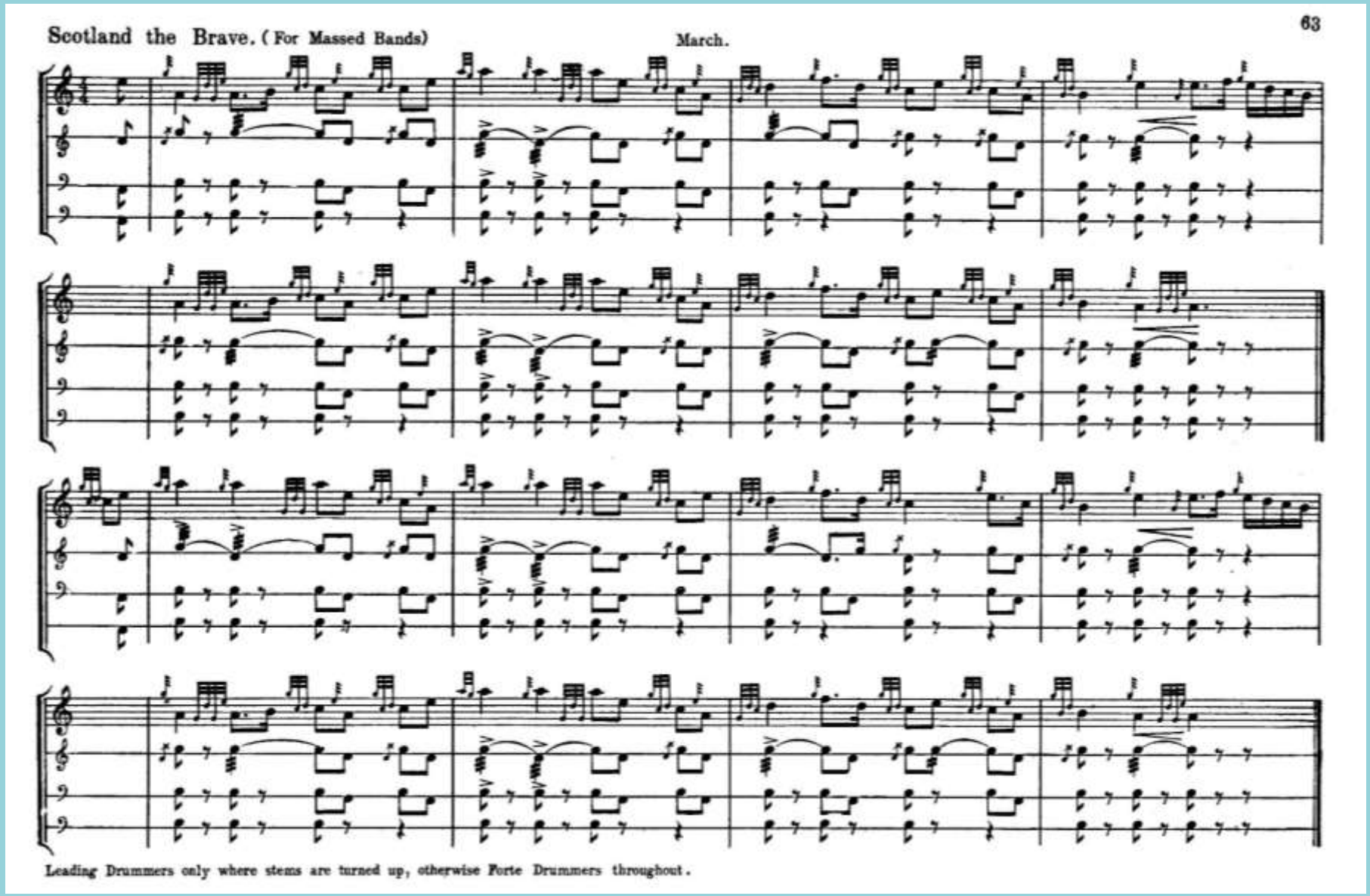

RSPBA Tutor 1

Pulse in gesproken tekst

Pulse is de stabiele hartslag van muziek en taal

Zeg hardop:	Het zijn hele leuk dingen om te doen
Geef meer klemtoon:	Het zijn Hele Leuke Dingen Om te Doen
Eerste woord is een soort opmaatje:	het zijn Hele Leuke Dingen Om te Doen
Verleng nu de lettergreep met klemtoon: (effect van punten en vlaggen)	het zijn He.le Leu.ke Ding.en Om.te Doen
Nu met een foute klemtoon:	Het zijn heLe leuKe dingEn om Te doen
Of probeer:	het Zijn Hele leuKe Dingen om te Doen

Merk hoe moeilijk het is om de zin niet ritmisch uit te spreken!

In onze muziek zou het voor ons net zo logisch moeten zijn om de juiste Pulse te vinden.

Phrases, leestekens, pulse

OpeengrotepaddestoelroodmetwittestippenzatkabouterSpillebeenheenenweertewippen.

Zo komt onze muziek soms over op de luisteraar, als een grote brei van noten…

Gaan we onze beats (woorden) goed spelen en muzikale zinnetjes maken (phrases)…dan komt er duidelijkheid in deze brei.

Op een grote paddestoel, Rood met witte stippen;
Zat kabouter Spillebeen, Heen en weer te wippen.

De meeste van onze muziek moet worden gespeeld in phrases van 2 maten. Daarna volgt een komma, puntkomma of punt.

Phrase 1, Phrase 2;
Phrase 3, Phrase 4.

Muziek heeft net als gesproken tekst of poezie een prachtige pulse, een mooie regelmatige beat. Je kunt hem vergelijken met je eigen polsslag. Als die onregelmatig wordt, schrik je.
Dat zou ook in de muziek zo moeten zijn.

Maatsoorten in de vorm van een breuk: 3/4 , 9/8

Maatsoorten staan onmiddellijk achter de muziekleutel en worden aangegeven in de vorm van een breuk: 2/4, 3/4, 4/4 maar ook 6/8, 9/8, 12/8 en C of C̶

Het bovenste getal geeft het aantal beats per maat: 2, 3 of 4.
2 beats is Duple Time,
3 beats is Triple Time,
4 beats is Quadruple Time.
Het onderste getal geeft de waarde van de totale beat aan.

2/4 2 beats per maat, beat is een kwart noot
3/2 3 beats per maat, beat is een halve noot
4/8 4 beats per maat, beat is een achtste noot

C staat voor Common Time. Het is een 4/4.
Het was de meest gebruikte maatsoort in de Middeleeuwen: Common
De C̶ staat voor Cut Common Time en is een 2/2.

De kwart noot is een simpele noot.
Je kunt hem opdelen in 2 noten van gelijke lengte: **Simple Time**

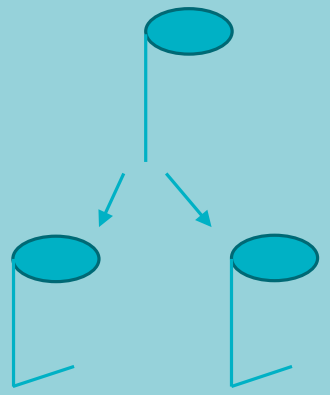

Maatsoorten Compound Time 6/8, 9/8, 12/8

Is het bovenste getal groter dan 4 en deelbaar door 3 dan vind je zo het aantal beats per maat.
2 beats is Duple Time,
3 beats is Triple Time,
4 beats is Quadruple Time
Er zitten 6, 9 of 12 achtste noten in een maat, altijd 3 per beat.

3 achtste noten in een beat,
een kwart noot met punt.
een samengestelde noot**:**
Compound Time

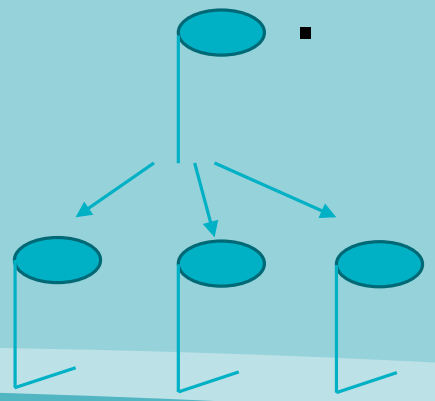

6/8 6:3 = 2 beats per maat, elke beat 3 achtste noten.
9/8 9:3 = 3 beats per maat, elke beat 3 achtste noten.
12/8 12:3 = 4 beats per maat, elke beat 3 achtste noten.

Maatsoorten uitgeschreven in noten

Voorbeelden van maatsoorten in Simple Time

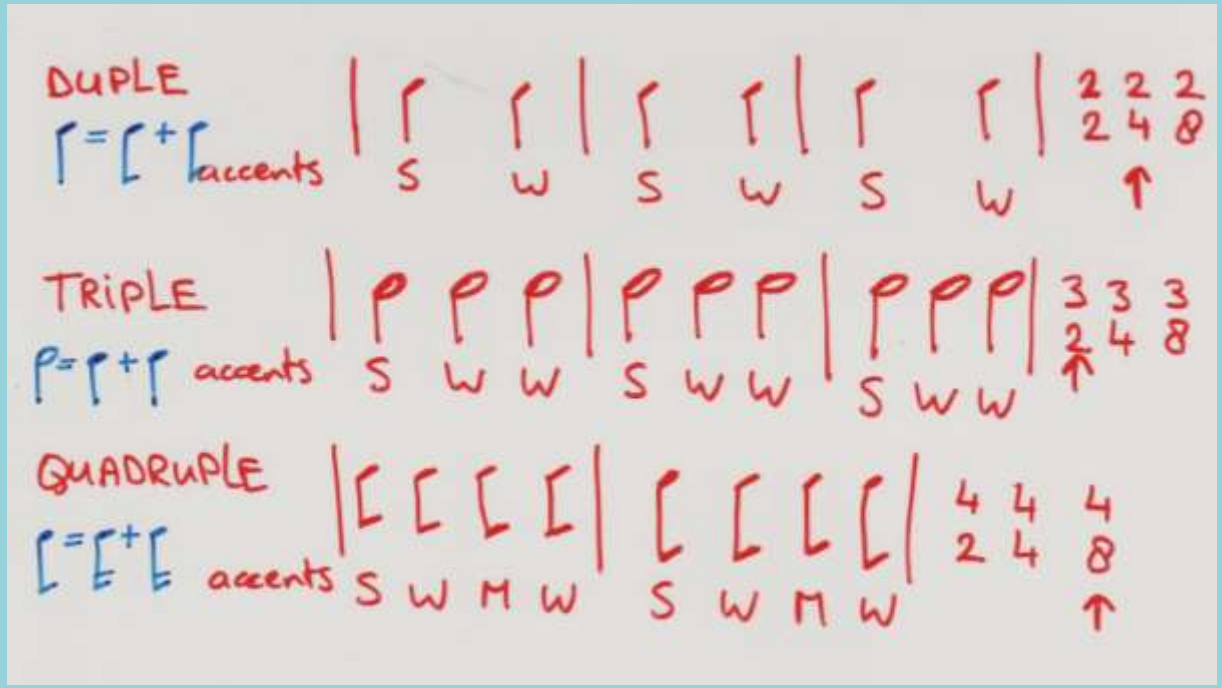

Voorbeelden van maatsoorten in Compound Time

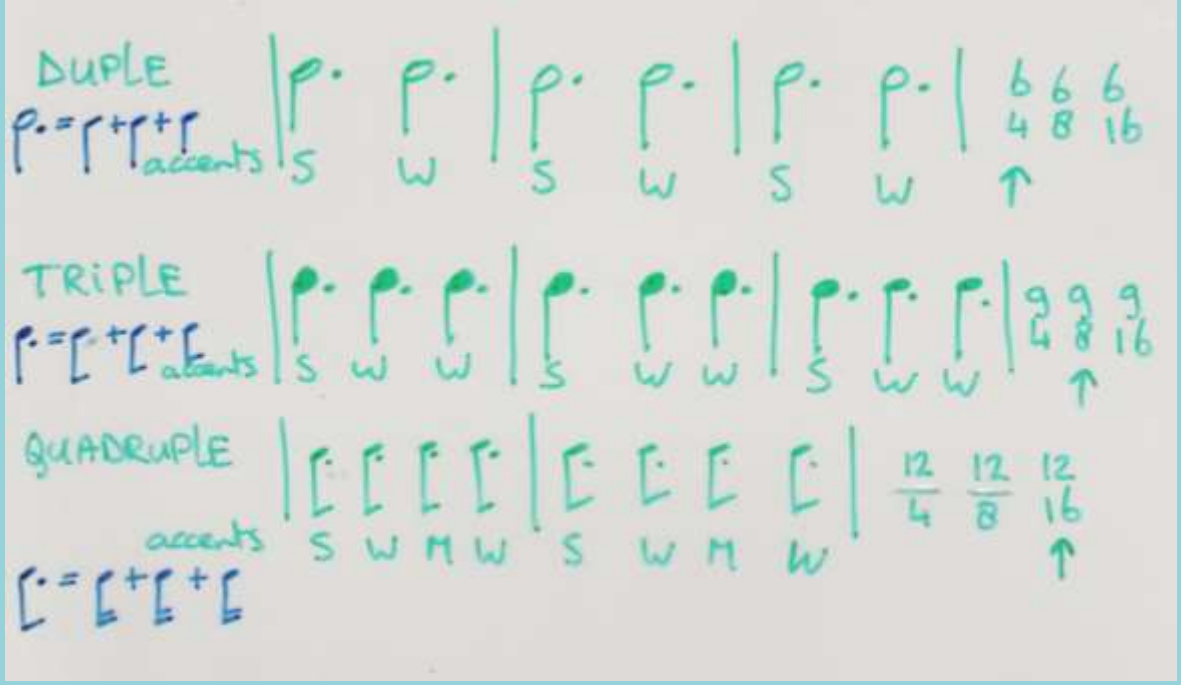

De pijltjes geven in deze voorbeelden de uitgeschreven maatsoort aan.

Overzicht meer maatsoorten

Simple Time | Compound Time

Duple Time

Triple Time

Quadruple Time

Simple Duple.	Value of each beat.	Compound Duple.	Value of each beat.
2/2 or ¢ = 2 𝅗𝅥 per bar.	𝅗𝅥	6/4 = 2 𝅗𝅥. per bar.	𝅗𝅥.
2/4 = 2 ♩ " "	♩	6/8 = 2 ♩. " "	♩.
2/8 = 2 ♪ " "	♪	6/16 = 2 𝅘𝅥𝅯. " "	𝅘𝅥𝅯.
Simple Triple.		**Compound Triple.**	
3/2 = 3 𝅗𝅥 per bar.	𝅗𝅥	9/4 = 3 𝅗𝅥. per bar.	𝅗𝅥.
3/4 = 3 ♩ " "	♩	9/8 = 3 ♩. " "	♩.
3/8 = 3 ♪ " "	♪	9/16 = 3 𝅘𝅥𝅯. " "	𝅘𝅥𝅯.
Simple Quadruple.		**Compound Quadruple.**	
4/2 = 4 𝅗𝅥 per bar.	𝅗𝅥	12/4 = 4 𝅗𝅥. per bar.	𝅗𝅥.
4/4 or C = 4 ♩ " "	♩	12/8 = 4 ♩. " "	♩.
4/8 = 4 ♪ " "	♪	12/16 = 4 𝅘𝅥𝅯. " "	𝅘𝅥𝅯.

Tempo: de snelheid waarmee de muziek gespeeld wordt. Het aantal beats per minuut. Niet verwarren met Time.

Hoe kunnen die beats er uit zien?

Simple Time

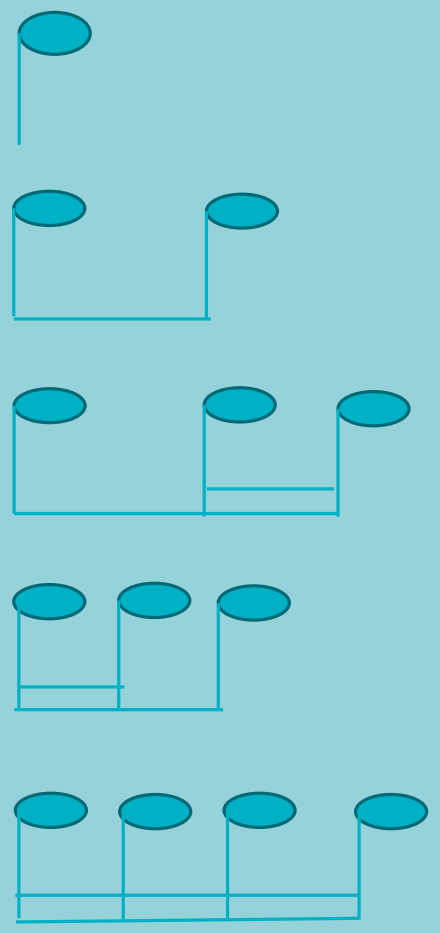

Compound Time

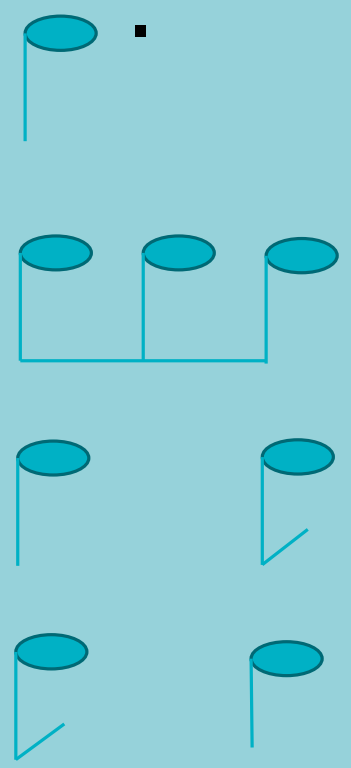

Bij al deze beats kunnen ook punten en vlaggen worden toegevoegd.

Telvoorbeelden in Simple en Compound Time

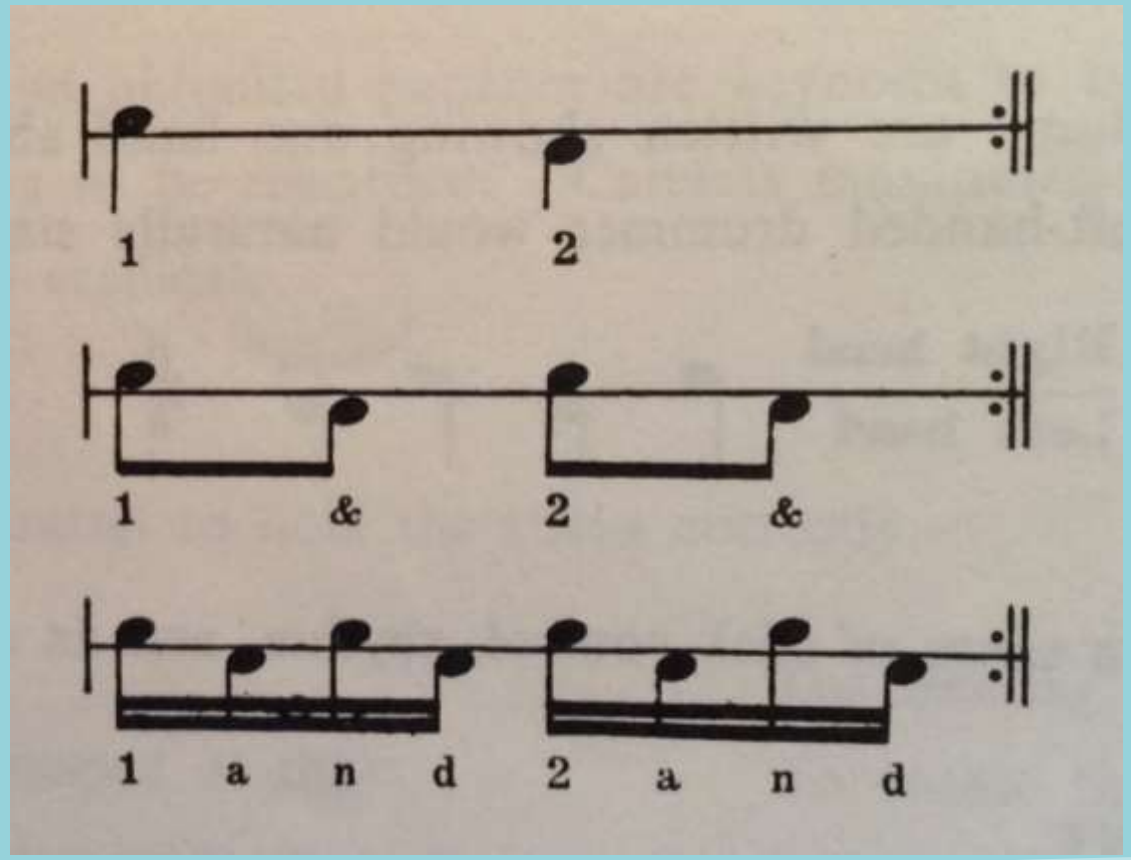

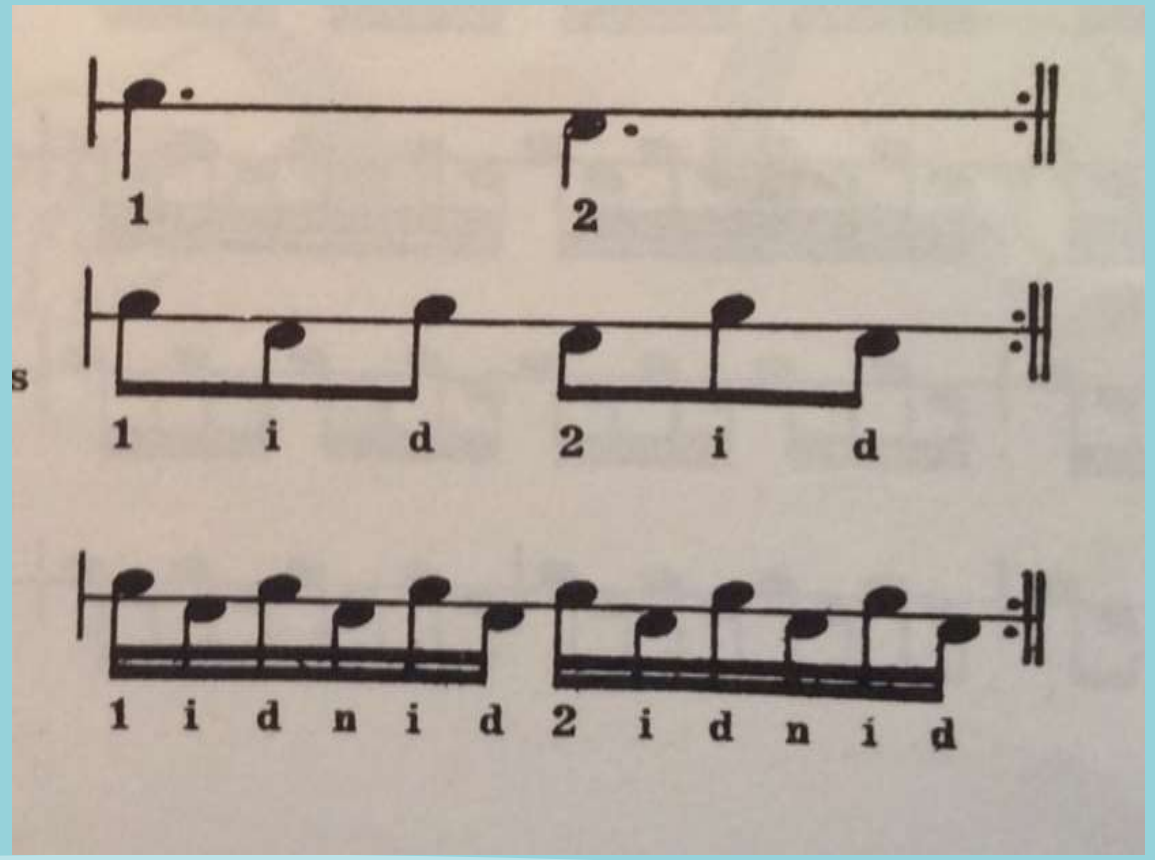

Neem een paar keer deze rijtjes door, van boven naar beneden en weer terug, zodat je een goede indruk krijgt van het verschil tussen Simple en Compound Time.

Beats in Simple Time

Understanding Staff Notation
Exercise Monotone Rhythm

Piping School of The Netherlands
2014

Correct spacing within the bar

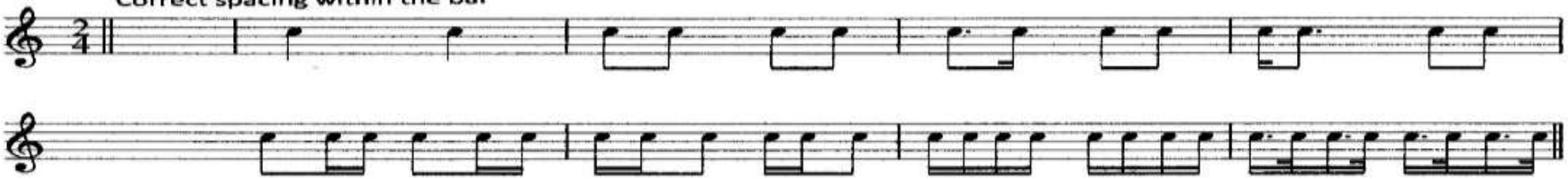

Incorrect spacing within the bar

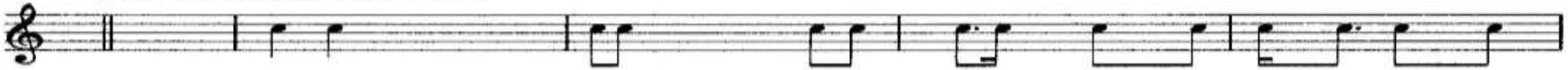

Easy monotone

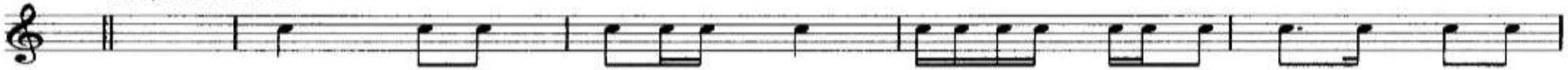

More difficult monotone (2/4 Competition Marches en Hornpipes)

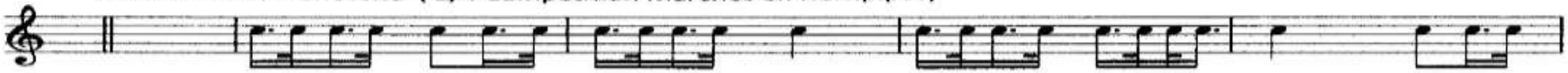

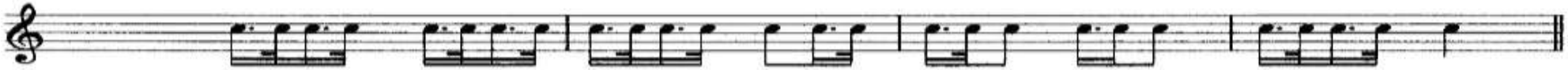

Beats in Compound Time

Understanding Staff Notation
Exercise Monotone Rhythm

Piping School of The Netherlands
2014

Correct spacing within the bar

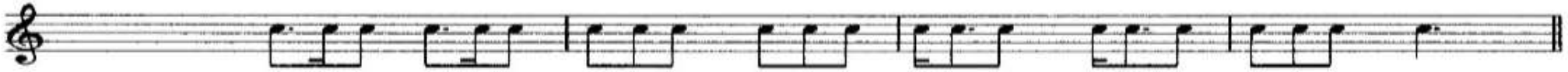

Incorrect spacing within the bar

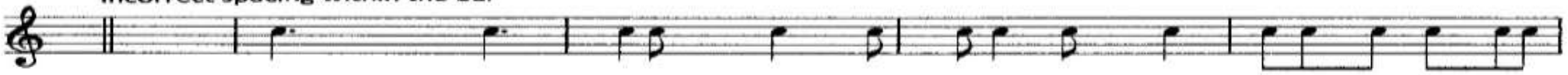

Easy monotone

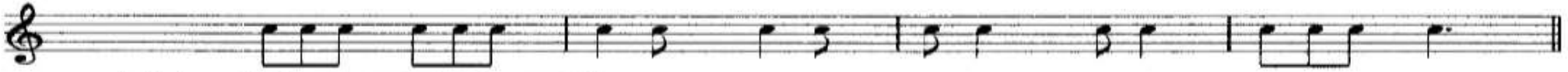

More difficult monotone (6/8 Marches)

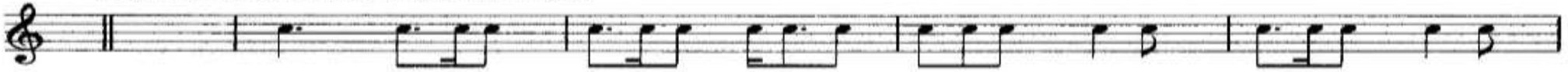

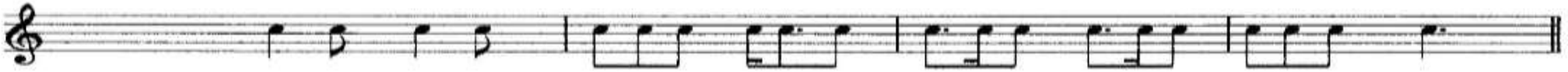

Accent en Ritme: het gevoel van voortgang…

Accent en Ritme zijn niet van elkaar te scheiden, zeer belangrijke faktors in muziek.

Muziek moet aanzetten tot marcheren, dansen of meebewegen met de muziek, meetikken met je voet: **PULSE** hartslag!

Ook in poezie, rijmpjes zijn accenten heel duidelijk: Poesje Mauw.

Accenten ontstaan door het benadrukken van bepaalde noten.

Drummers kunnen accenten geven door:
1. Volume (hard / zacht)
2. Dynamiek
3. Gebruik van rusten

Pipers gebruiken daarvoor:
1. Versieringen, gracenoten, doublings.
2. Agogic stress: het iets langer aanhouden van noten dan hun metrieke waarde.
3. Het gebruik van hoge A om rust na te bootsen. Glasgow Police Pipers.

Ritme: het regelmatig terugkeren van Strong en Weak accenten.
2 beats per maat: S W
3 beats per maat: S W W
4 beats per maat: S W M W

Het Strong accent valt altijd op de eerste noot na de maatstreep

Ritme in gesproken woord en rijmpjes…

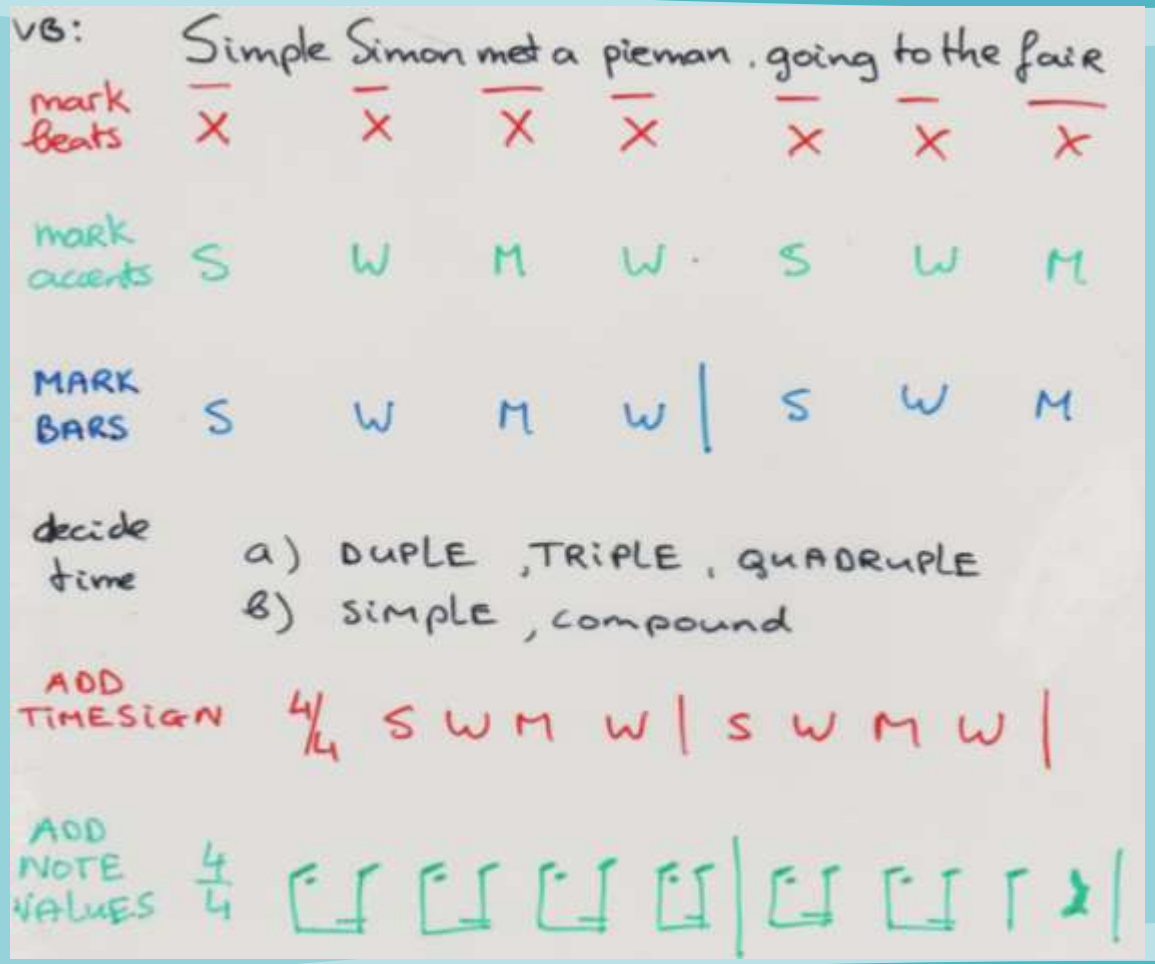

1. Geef accenten aan
2. S of W accent?
3. Plaats maatstrepen
4. Bedenk Time
5. Geef maatsoort aan
6. Schrijf monotone ritme

Oefen dit met meerdere rijmpjes om een goed gevoel te ontwikkelen voor accent en ritme.

Nog een paar voorbeelden…

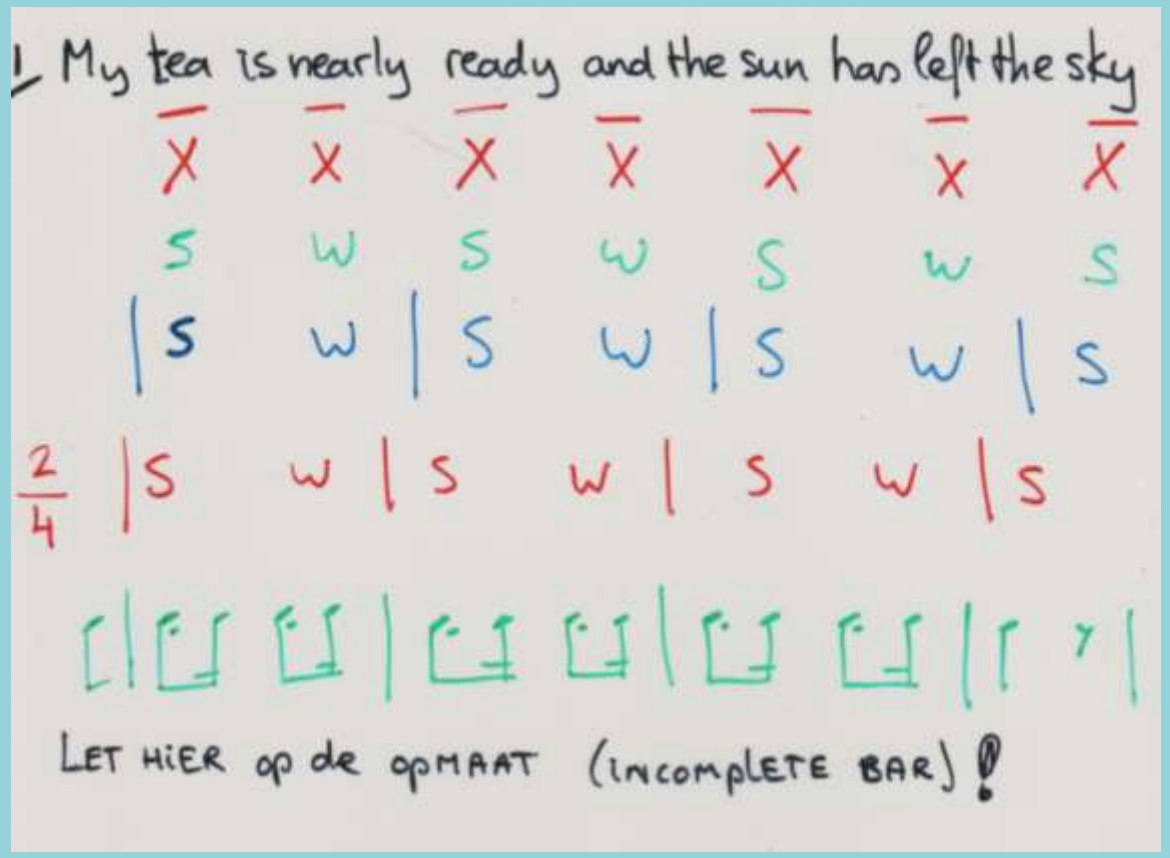

Oefening baart Kunst…

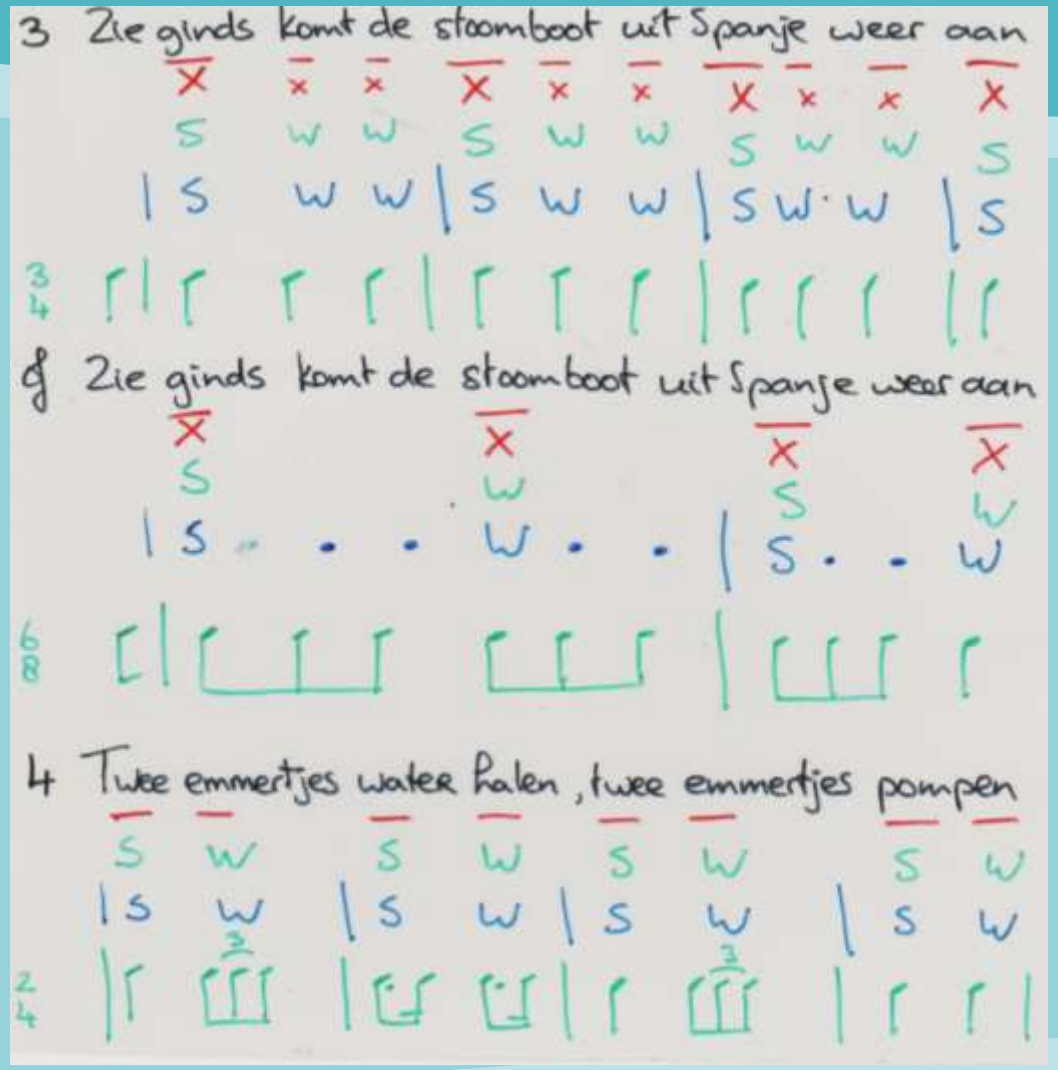

De uitkomst in maatsoort maakt niet zoveel uit, dat is een kwestie van interpretatie. Je moet het ritme kunnen uitleggen en de nootlengten correct noteren.

Time: een methode van meten → Maatsoorten

- **We meten het aantal beats per maat. Dat kunnen er 2 ,3 of 4 zijn.**
- 2 beats **Duple Time** accenten S W 2/4 High Road to Gareloch, Teribus (2/8, 2/2 etc)
- 3 beats **Triple Time** accenten S W W 3/4 Green Hills, When the Battle (3/16, 3/8, 3/2)
- 4 beats **Quadruple Time** accenten S W M W 4/4 Scotland The Brave, Wings (4/2, 4/8, 4/16)

De beatwaarde hier is 1/4 noot: een noot die is te verdelen in twee noten van gelijke lengte: 2 x 1/8 → **SIMPLE TIME**

- Telvoorbeeld: 1 en 2 en 3 en 4. Het is een **UP /DOWN** beat.
- **Spraakvoorbeeld Simple Time: Pi per Drum mer.**

High Road to Gairloch

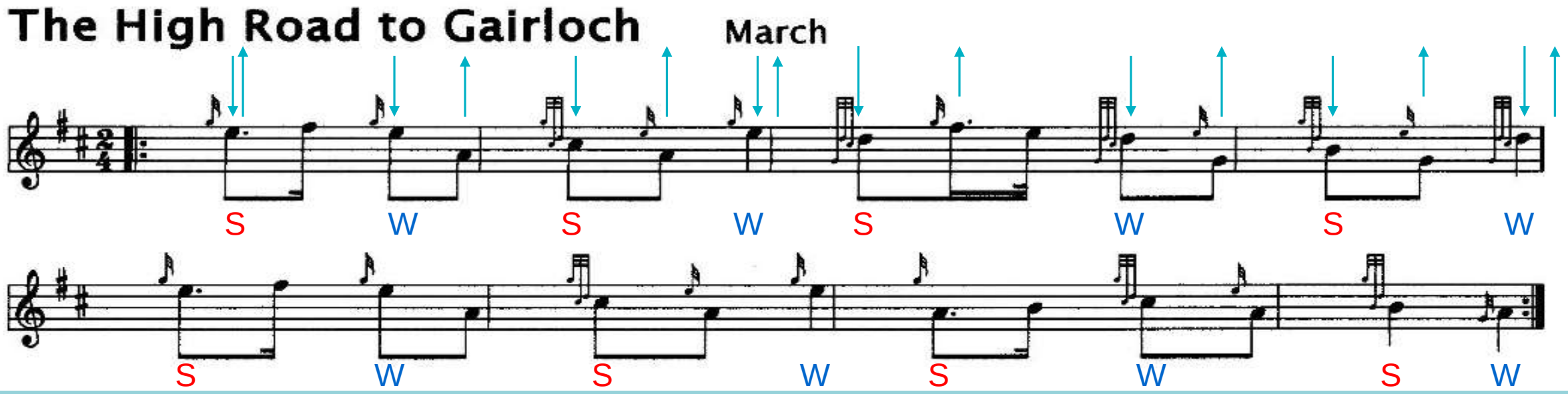

Op S en W zet je je voeten op de grond als je loopt. Dit zijn de Accent noten! Zij zouden daarom iets MEER waarde (lengte) moeten krijgen dan noten zonder accent.

De pijltjes geven de Down / Up beat aan. Geef ook de Up beat zijn waarde en stamp de tune niet de grond in.

Veel gemaakte fout: vanaf een S of W accent meteen door naar de volgende noot.
Dit gebeurt met name na een doubling.
De noot achter de doubling krijgt dan nauwelijks waarde en lijkt op een Strathspey beat met vlag/punt.

Green Hills of Tyrol

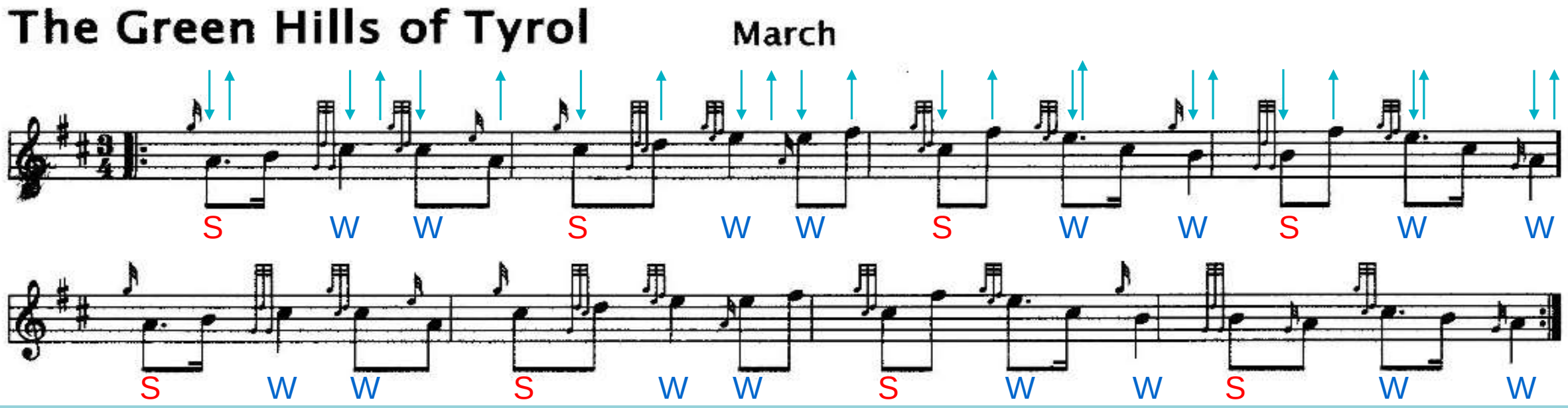

Een 3/4 maat is voor Continentals niet logisch. Wij tellen 1 2 of 1 2 3 4. Alle accenten op Links. Marsmuziek!

Vaak worden onze 3/4 tunes gespeeld als 2/4 of zelfs als 1/4. Maak mooi de 3 beats per maat.

Let goed op de **Down / Up beat** en geef gepunte noten de juiste waarde.

Scotland The Brave

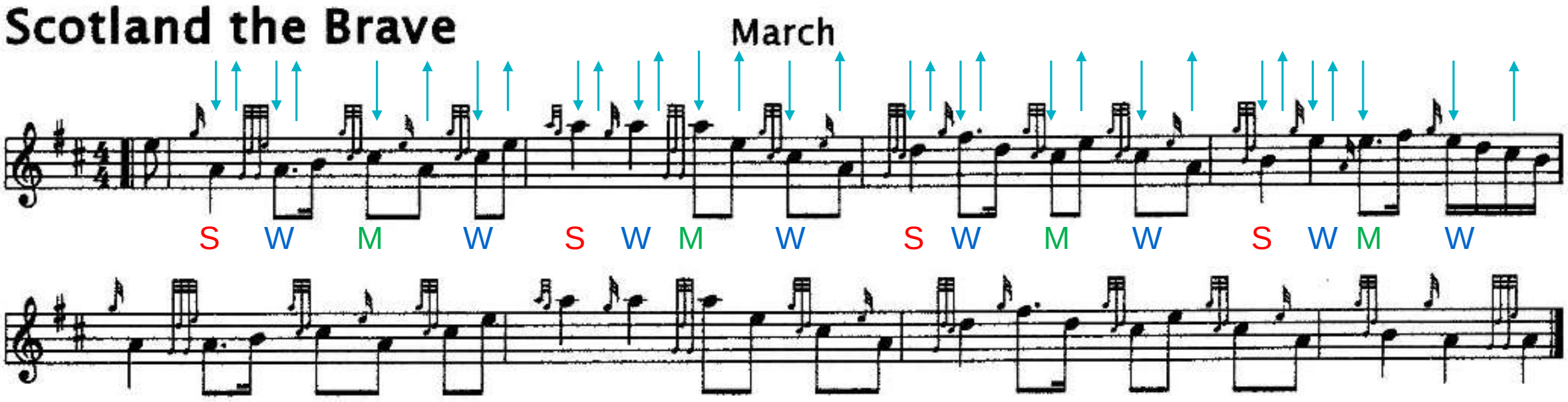

Missers hier:

- 1/4 noten en gepunte 1/8 noten niet lang genoeg.
- Tune de grond ingestampt: Down Down enDown enDown
- Een doubling geeft nadruk / accent aan een noot. Hij maakt hem als het ware langer... → Maar NIET als je vanaf de doubling gelijk naar de volgende noot schiet. Dan heeft de noot juist geen lengte meer.

Als de beatwaarde een kwart noot met punt is, een noot die is te verdelen in 3 noten van gelijke lengte (3 x 1/8), spreken we van **Compound Time**

2 beats	**Duple Time**	accenten S W	6/8 Auld Adam, Leaving Port Askaig (6/4, 6/16)
3 beats	**Triple Time**	accenten S W W	9/8 Battle of The Somme, Heights of Dargai (9/32, 9/2)
4 beats	**Quadruple Time**	accenten S W M W	12/8 Glasgow Week in Hamburg, Dugald Gillespie (12/4)

Telvoorbeeld: 1 2 3, 2 2 3, 3 2 3, 4 2 3. Het is een **LINKS / RECHTS** beat.

Spraakvoorbeeld Compound Time: Spi ri tu al i ty

Een beat in Compound Time duurt dus 1,5 keer zo lang als een beat in Simple Time.
Houd daarmee rekening als je commando's geeft.

Leaving Port Askaig 6/8

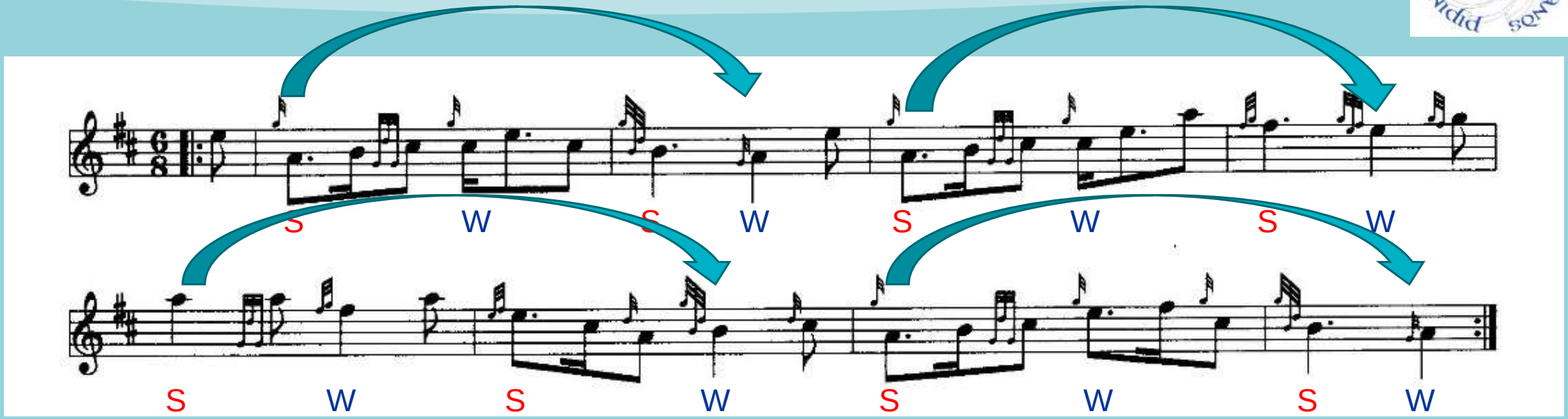

Om een goede voortgang te krijgen in de tune is 2 bar phrasing heel belangrijk. Volg de pijlen!

Dat is niet eenvoudig als elke eerste noot in de maat lang wordt aangehouden. Het wordt een beetje een monotoon geheel zonder veel **drive** (voortgang).

Je kunt bijna S M M S spelen als je daar een betere phrasing mee krijgt.

Heights of Dargai 9/8

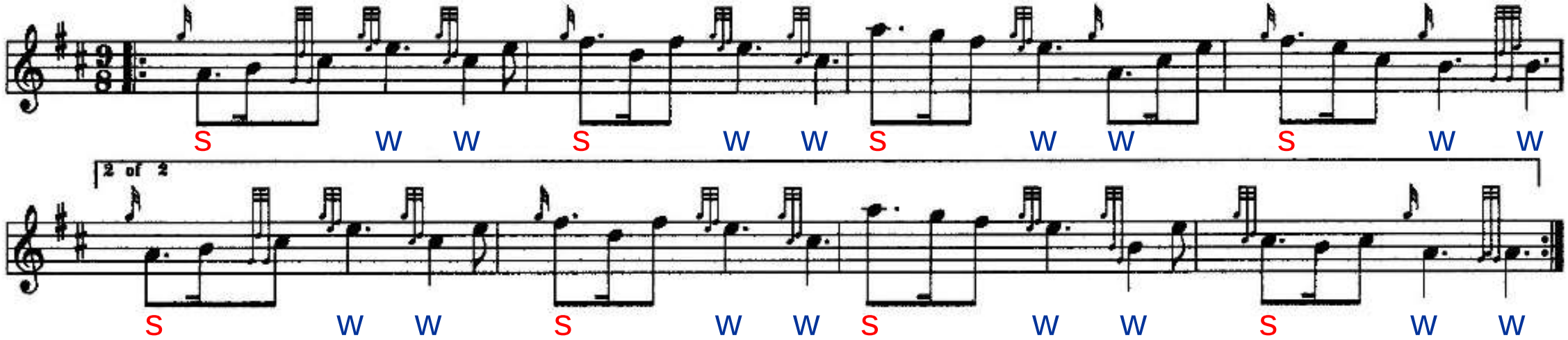

Veel gemaakte fout

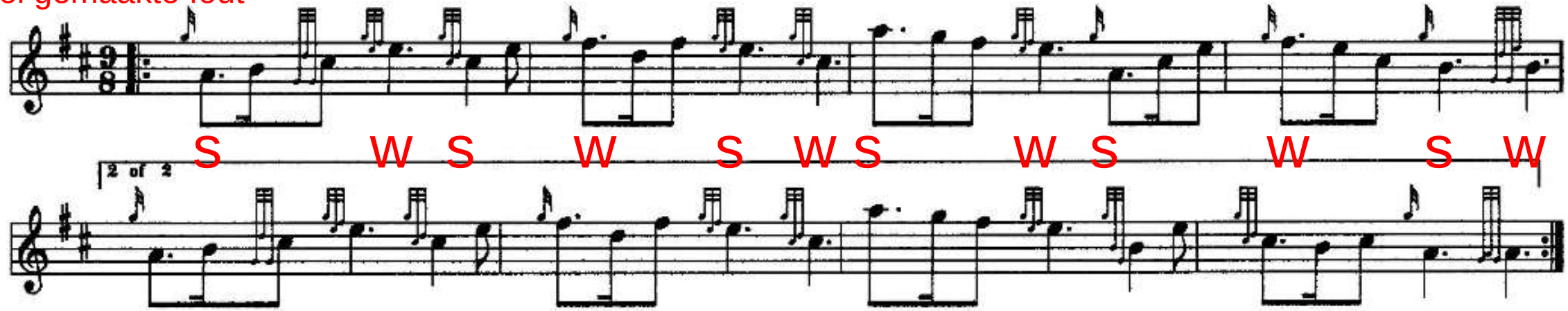

of

Dugald Gillespie 12/8

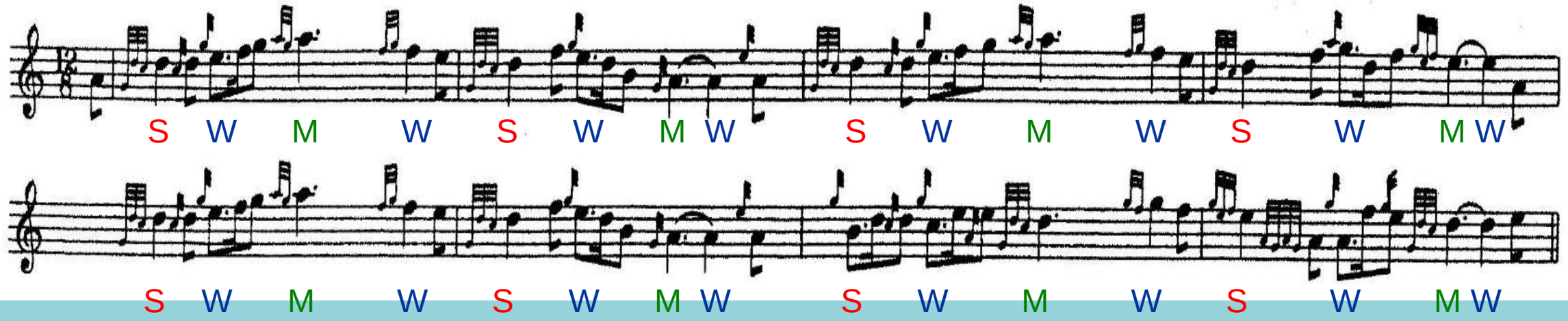

Veel gemaakte fouten in Compound Time:

- De kwart noot en de achtste noot worden ongeveer even lang gespeeld.
- De typische 6/8 gepunte beats worden gespeeld of het triplets zijn.

In dat geval speel je iets wat meer lijkt op een 2/4 ritme, met een Down / Up beat. NIET DOEN!

Samengestelde Maatsoorten

Wanneer het bovenste getal van de breuk van de maatsoort groter is dan 4 en niet deelbaar door 3, dan hebben we te maken met een **samengestelde maatsoort.**

Voorbeeld 5/4	Twee maatsoorten:	2/4	en	3/4	of	3/4	en	2/4
	Accenten:	S W		S W W		S W W		SW

Voorbeeld 7/8	Twee maatsoorten:	3/8	en	4/8	of	4/8	en	3/8
	Accenten:	SWW		SWMW	of	SWMW		SWW

De piper mag kiezen aan welke optie hij de voorkeur geeft. Wissel niet af binnen een muziekstuk. Drummers gaan meestal uit hun dak op het laatste W accent…??? Leuk om over te denken…

Cullen Bay

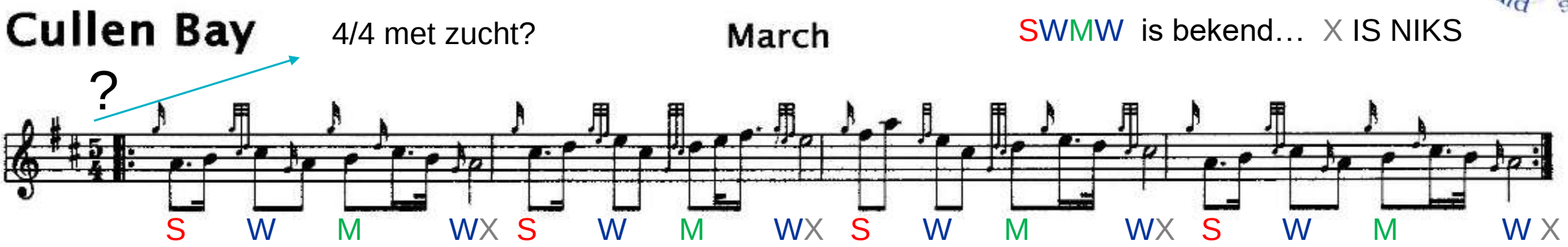

Samengestelde maatsoort 2/4 plus 3/4

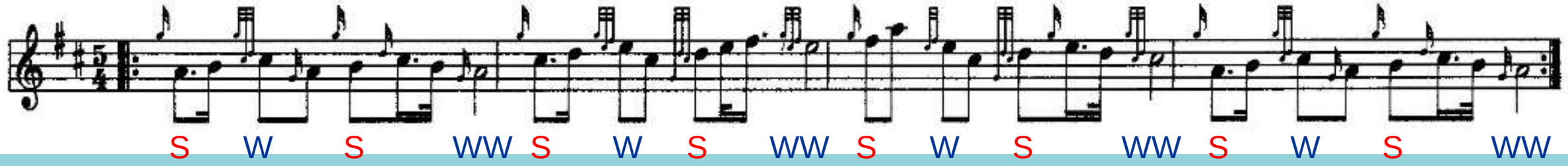

Samengestelde maatsoort 3/4 plus 2/4

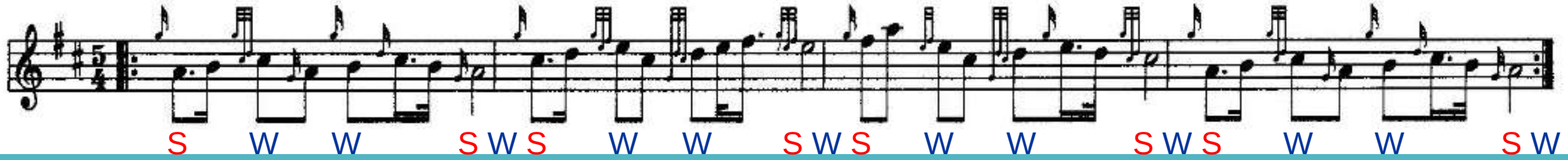

Onregelmatige Groepen

Een onregelmatige groep is een beat uit Simple Time geschreven in Compound Time en omgekeerd.

Een normale beat in Simple Time: 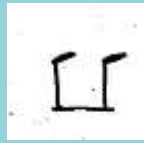 wordt een duplet in Compound Time (2 noten in de tijd van 3)

Een normale beat in Compound Time: 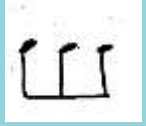 wordt een triplet in Simple Time (3 noten in de tijd van 2)

Andere onregelmatige groepen:
Quadruplet 4 noten in de tijd van 3 of 6
Quituplet 5 noten in de tijd van 4
Sextuplet 6 noten in de tijd 4
Septuplet 7 noten in de tijd van 4 of 6

Bij een onregelmatige groep worden altijd de noten verbonden met een slur en een getal erbij.

Oefeningen met Onregelmatige Groepen

Wat is er fout in onderstaande regels met onregelmatige groepen? Schrijf de juiste oplossing op.

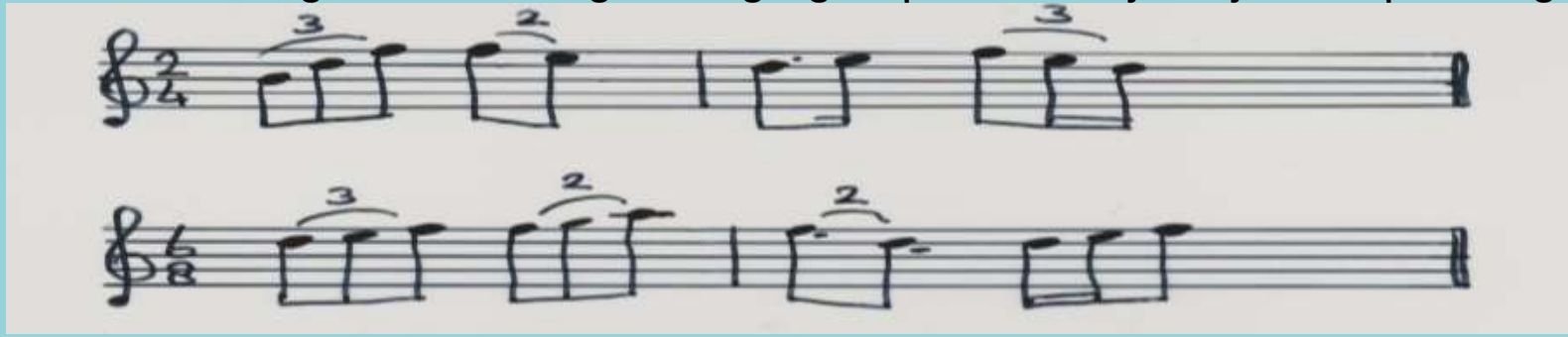

Herschrijf onderstaande reel in de overeenkomende Compound Time.

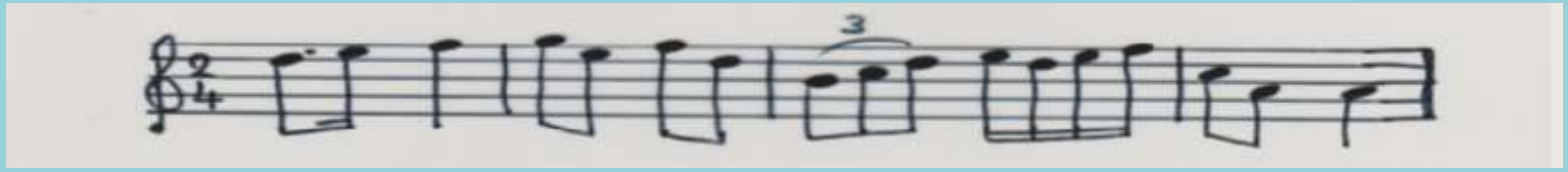

Zijn de volgende maten Simple Time of Compound Time. Geef de maatsoort aan.

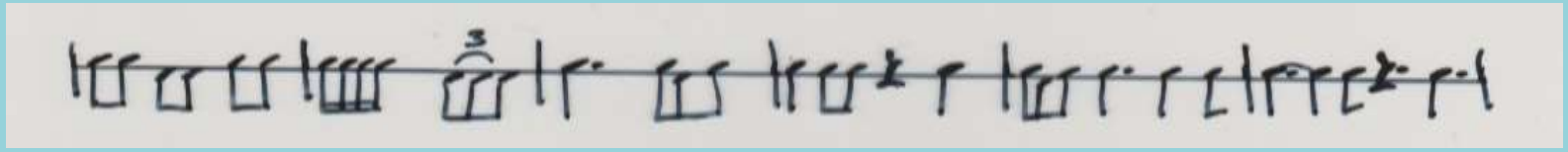

Herschrijf onderstaande regel in overeenkomende Simple Time

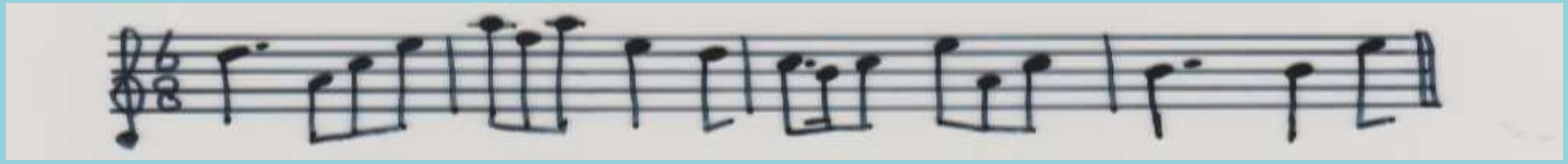

Muzikale uitvoering

Muziek zoals die geschreven staat is doods… het is aan de musicus om er leven en emotie in te blazen.

Je moet goed weten waar je mee bezig bent en kennis hebben van regels in de muziek.

Van groot belang zijn:

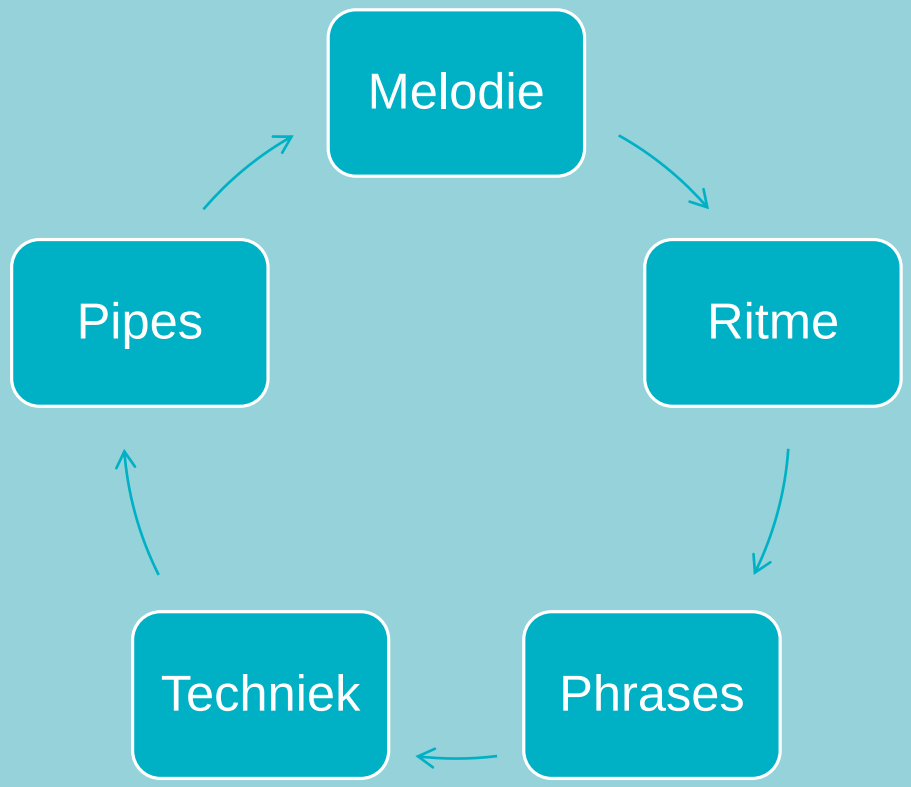

De piper is verantwoordelijk voor de uiteindelijke uitvoering. Als alles dan een keer goed gaat…

Muzikale uitvoering

Melodie
Een nette opeenvolging van de noten, zonder crossing noises en met de correcte nootlengte. De speler moet begrip hebben van de soort muziek: droevig, vrolijk, romantisch etc.

Ritme
De zeer belangrijke en stimulerende pulsaties waardoor de muziek voortgaat. Deze pulsaties verbindt de metrische accenten van maat tot maat, van phrase tot phrase. De muziek moet aanzetten tot meestampen, dansen, lopen, zonder haperingen. Dit geeft een gevoel van voortgang en aankomst.

Phrases
Deze phrases moeten goed hoorbaar gespeeld worden als muzikale zinnetjes. De overgangen tussen de phrases moeten soepel verlopen. Zie het in veel tunes als een vraag / antwoord spel. Hiermee voorkom je dat een stuk monotoon wordt.

Agogic Stress
Het iets langer aanhouden van een noot dan zijn oorsponkelijke waarde. Belangrijk aan het begin van een phrase.

Tempo Rubato
Noten iets langer of korter maken den de echte waarde. Ook dit doe je om monotoon zijn van de muziek tegen te gaan. Dit gaat niet als strikte beatwaarden vereist zijn zoals bij dansmuziek.

Techniek
De technische uitvoering van de versieringen moet helemaal goed zijn. Als er een lage G in de versiering staat willen we die ook horen en een dubbel E moet EE zijn en niet ‘ietsE”.

Pipes
Die moeten een mooie sound hebben. Drie drones, goed getuned, die in balans zijn met alle noten op de chanter.

Opschrijven van Tunes uit je hoofd

Zo lukt het…

Voorbereiding: noteer muzieksleutel, maatsoort, dubbele en enkele maatstrepen, maak 4 gelijke maten per balk, ruimte voor een opmaat, herhalingstekens. Geef ook de naam van de tune en het soort tune aan.

1. Schrijf de beat noten op. Dit zijn de noten waar je voet op de grond komt als je loopt!
   Houdt nu al rekening met doublings die je straks moet invoegen.

2. Vul de 'en' noten in… b.v. in Scotland The Brave A A en C en C en

3. Verbindt de noten van een beat aan elkaar.

4. Voeg nu punten en vlaggen toe. Check of je nootlengte nu correct is.

5. Maak ruimte voor je doublings en andere versieringen. Vooral in muziekschrijfprogramma's

6. Voeg alle versieringen toe en check of de gracenoten op de juiste lijn staan.

7. Controleer (met een blanco mind) of je kunt spelen wat er staat.

voorbereiding

beatnoten noteren

‘en’ noten erbij zetten

beats verbinden

punten en vlaggen toevoegen

ruimte maken voor versieringen

versieringen toevoegen

ALLES CONTROLEREN

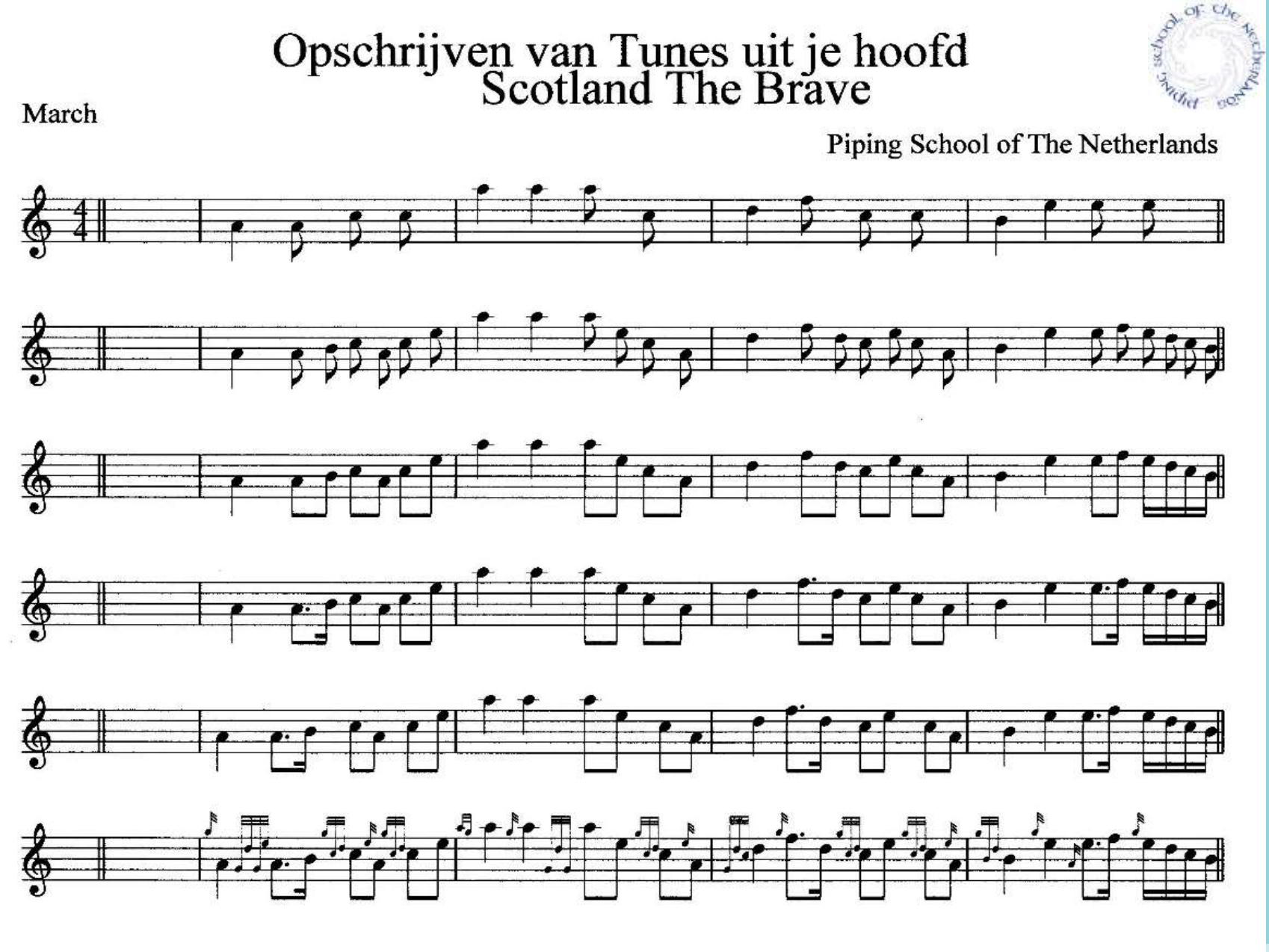

Oefening Maatsoorten

Geef bij de volgende regels aan:

1. de maatsoort
2. de accenten
3. De juiste naam: Simple of Compound en Duple, Triple of Quadruple Time

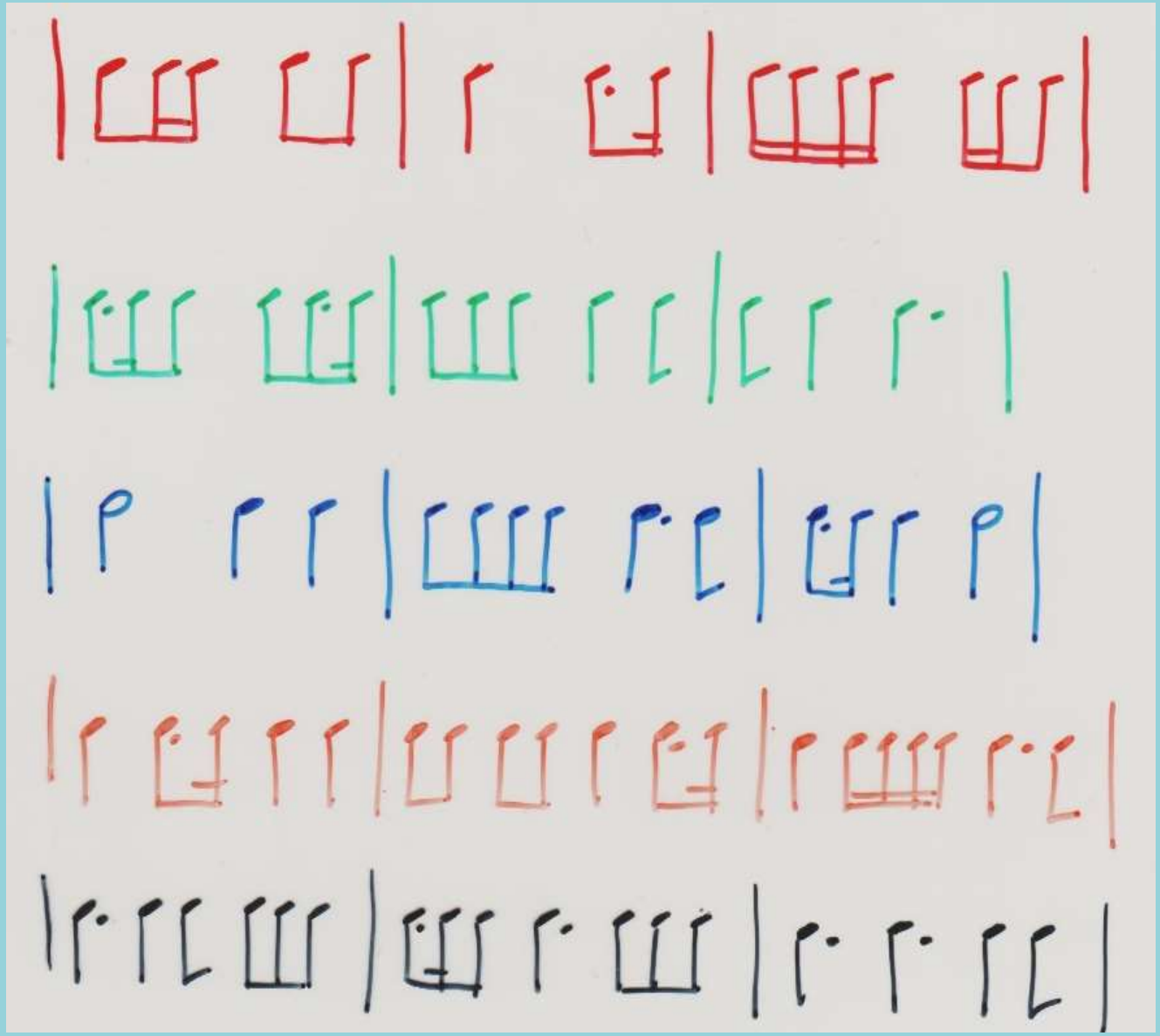

Monotone oefeningen in Simple Time

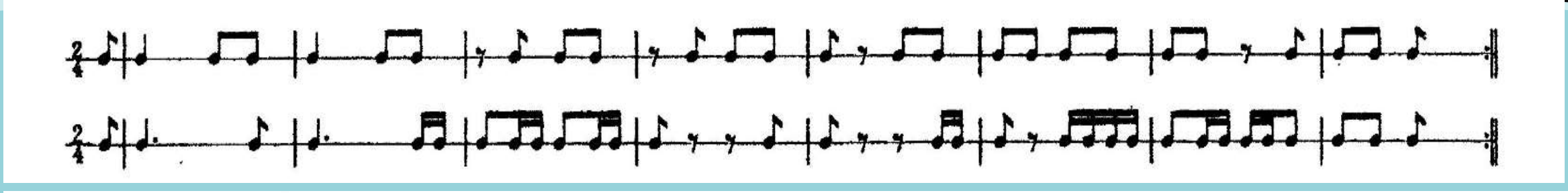

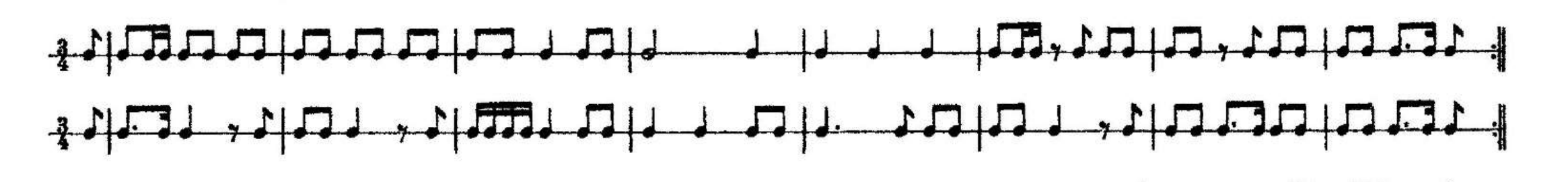

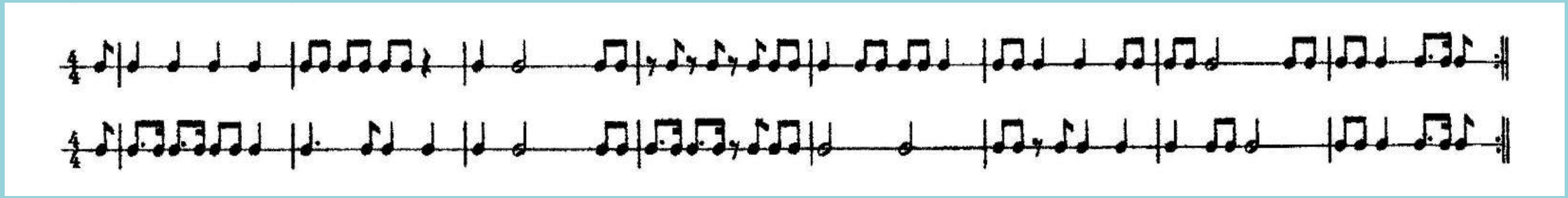

Dit ritme tikken is een heel handig hulpmiddel als je een nieuwe tune wilt instuderen.
Zorg dat je er goed in wordt!
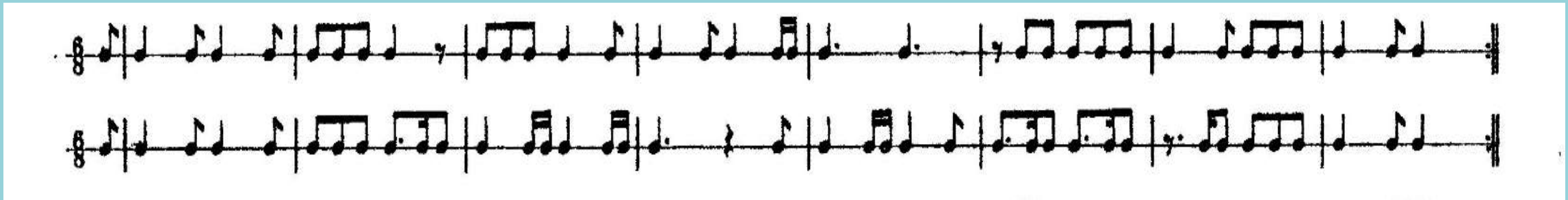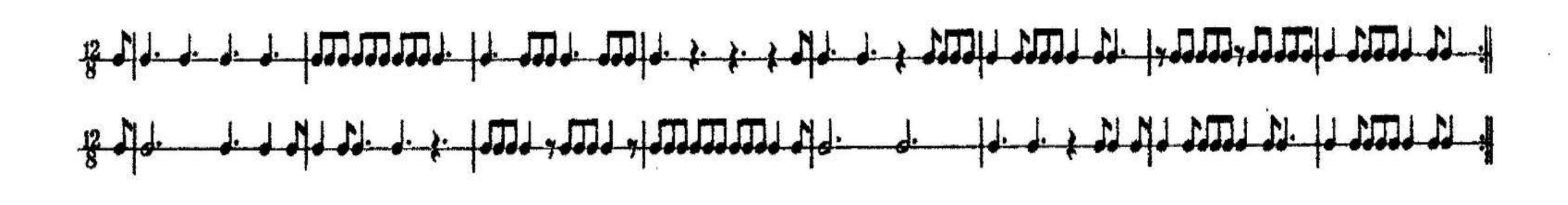
Monotone oefeningen in Compound Time